ԻԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5577 ՄԱՅԻՍ 28 / 10 ՅՈՒՆԻՍ 1904 ՇԱԲԱԹ 24 ՌԷՊԻՒԼ ԷՎՎԷԼ 1322 ԻԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5577

درعلیه‌ده غلطه‌ده « آره‌ولك » غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանճօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ եւ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղրշ
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆր.
» »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով:
Ծանուցման Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 20

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

ԱՌԱՋԻՆ ՇՐՋԱՆԱՒԱՐՏՆԵՐԸ

Առաջիկայ երկուշաբթի օր կը սկսին Կեդր. վարժարանի տարեկան քննութիւնները, որոնք այս տարի բացառիկ կարեւորութիւն մը ունին, զի տեղի պիտի ունենան շրջանաւարտներու քննութիւններն ալ: 1897ի վերաբացումէն ի վեր Կեդր. վարժարանի առաջին շրջանաւարտներն են ասոնք, Թուով եօթը: Այս վերջին եօթը տարուան մէջ այնպիսի վերջնական կազմակերպութիւն մը ստացաւ Կեդր. վարժարանը՝ որ ասկէ ետք ամէն տարի շրջանաւարտներ պիտի հանէ, որոնք տեսութեան եւ ազգին օգտակար անհատներ ըլլալու կարողութեամբ օժտուած հրապարակ կ'իջնեն: Վերջին եօթնամեայ շրջանը կրցաւ այսպէս հետզհետէ կատարելագործուելով բոլորել, որովհետեւ մինչեւ Խնամակալութեան ձեռքով կառավարուեցաւ, առանց Թաղային վարժարաններու յարափոփոխ վիճակն ունենալու, ոչ ալ ուսուցչական մարմնոյն մէջ անվերջ ու անհարկի փոփոխութիւններ տեղի ունեցան, որոնք կը վնասեն ամէն կրթական հաստատութեան:

Իրաւ է թէ Կեդր. վարժարանը իր վերաբացման առջի տարիները քիչ աշակերտ ունեցաւ, բայց հետզհետէ աճեցաւ անոնց թիւը՝ ճիշդ այն համեմատութեամբ, որով Թաղային Նախակրթարանները աւելի ընթացաւարտ տալ սկսան: Աւելորդ է ըսել թէ Կեդր. վարժարանը՝ իբր ազգային միակ բարձրագոյն կրթական հաստատութիւն՝ ուրիշ կերպով չի կրնար աշակերտ ունենալ, բայց եթէ Նախակրթարաններէ ելած ընթացաւարտներով, որոնք միայն կարողութիւն կրնան ունենալ ընդունուելու իր առաջին (ամէնէն վարի) կարգը: Ասոր համար օ՛րչափ շատ ըլլան այդ վերջինները՝ այնչափ աւելի կ'ըլլան Կեդրոնականի աշակերտները: Այս իրողութիւնը ապացուցուեցաւ վերջին երկու տարիները, երբ համեմատաբար աւելի բազմաթիւ ընթացաւարտ դուրս տուին մայրաքաղաքիս Թաղային Նախակրթարանները:

Բայց այդ իրողութեան չափ ապացոյց է նաեւ սա իրողութիւնը թէ այդ ընթացաւարտներէն անոնք որ կը փափաքին իրենց ուսումը շարունակել՝ ստանալով երկրորդական կրթութիւն մը — զի ամէն ընթացաւարտ ի վիճակի չէ այդ բանն ընելու, — անոնք մեծագոյն մասամբ Կեդրոնական վարժարանը կը նախընտրեն եւ հոն կը դիմեն, ինչպէս հաստատեցին վերջին տարիները եղած բազմաթիւ դիմումները: Այս նշանակելի երեւոյթը ուրիշ պատճառի արդիւնք չէ բնականաբար, բայց եթէ այն գիտակից ըմբռնումին եւ փորձառական ընդարձակութեանը, որով ժողովուրդը կը գնահատէ Կեդր. վարժարանը իբր ազգին բարձրագոյն կրթական հաստատութիւն եւ կը ճանչնայ անոր մէջ տրուած լուրջ եւ գործնական դաստիարակութեան արժէքն ու կարեւորութիւնը, որ բազմաթիւ լեզուներու եւ գիտական, գրական ու բարոյական ուսումներու ճոխ պաշարով մը խիստ Թանկագին կը դառնայ:

Ահա ասոնց առաջին պտուղը պիտի երեւնայ այս տարի մասնաւորապէս շրջանաւարտներու քննութիւններով, որոնց բերանացի մասը հրապարակային պիտի ըլլայ, ինչպէս բոլոր Թերթերը հրատարակեցին, եւ որոնց ներկայ գտնուելու հրաւիրուած են Ամեն. Սրբազան Պատրիարք Հայրը, Վարչութեան բոլոր անդամները, եւ բնական է թէ գրական դէմքեր, կրթական գործին հետաքրքրուող անհատներ եւս կը փութան ներկայ ըլլալու:

Պարզ է թէ գրաւոր քննութիւնները առանձինն կ'ըլլան, բայց հետաքրքիրներ եւ ծնողները պիտի կրնան աչքէ անցընել զանոնք բերանացի քննութեանց օրերը, երբ որ ուզեն, զի ի տես կը դրուին:

Կեդրոնականի Խնամակալութիւնը, որ ուրախութիւն ունի ընծայելու այս տարի իր առաջին շրջանաւարտները, հրապարակային հանդէսով պիտի տայ անոնց վկայականները, որոնք շատ տեսակ ասպարէզներ կրնան բանալ անոնց արժանացողներուն առջեւ, զի Կեդրոնականի վկայականը այնպիսի ձեռնհասութեան ապացոյց մըն է, զոր ըստանալ ո՛րչափ դժուար է, այնչափ աւելի կը բարձրացնէ զայն ձեռք բերողին արժէքը: Նոյն իսկ եւրոպական կարգ մը բարձրագոյն վարժարանները առանց մուտքի քննութեան կ'ընդունին Կեդրոնականի շրջանաւարտ մը, երբ իր վկայականը ներկայացնէ:

Ահա բոլոր այս պատճառներով դիւրին է հասկցնել թէ ո՛րչափ շահեկան եւ հետաքրքրաշարժ են Կեդրոնականի այս տարուան քննութիւնները, որոնք աւելի եւս պիտի բարձրացնեն անոր յարգն ու համբաւը:

ՑՈՒՍԱԿ

Ց. Գ. — Իբր կարճ պատասխան Ցակոբ Բագրատունիի կողմէ Արեւելքի առջի օրուան Թիւին մէջ հրատարակուած բացատրական պատասխան գրին՝ կ'ըսենք որ եթէ իր խոստացած Թատերական ներկայացումը իրականացնէ վերջապէս, առաջին ծափահարողը մենք կ'ըլլանք եւ օթեակի տոմսակ մը այժմէն մեզի համար վար դնել կը յանձնարարենք իրեն, մարդասիրաբար: Ց.

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԷՆ

ԴԺՈՒԱՐԱՀԱՃ ՅԱՃԱԽՈՐԴՈՒՀԻ ՄԸ

Օրը կը տարաժամէր, երբ պզտիկ նիհար կին մը, շատ մաքուր հագուած, քիթը վեր տնկած եւ աչքերը բոցավառ, ներս մտաւ իր աղջկան համար շրջազգեստ գնելու:

— Հարսնիք երթալու համար է, Պ. Ժէրար, եւ կիրակի օրերը հագնելու համար, վրայ բերաւ, լաւ բան մը կ'ուզէի, բայց գինն ալ ո՛չ այնքան բարձր, կը հասկնա՞ք:

— Ցիբուցի հոն կտոր մը ունիմ որ ձեր գործին պիտի գայ, Տիկին Բարժօ: Եւ Հայր Ժէրար դարակներէն մերինոսի շատ մը կտորներ իջեցուց: Առէք, ահա ձերինին պէս սիրուն օրիորդներու յարմարելիք ապրանքներ, իսկ դիմացկունութեան մասին, կրնամ երաշխաւորել ձեզ, վրայ բերաւ, անոր առջեւը մերինոսի գորշագոյն ընտիր կտոր մը բանալով:

Պզտիկ կինը շօշափեց զայն, մատներով եւ ըսաւ.

— Այո՛, չեմ ըսեր որ ասի լաւ չէ, բայց գոյնը շատ բաց է, շուտով պիտի աղտոտի:

— Բայց գիտէք որ ասի գրպանի Թաշկինակին պէս կրնայ լուացուիլ, սակայն ջուրով լուալու չէ, կը հասկնա՞ք, այս ներկը լաւ է:

— Կարելի է. Պ. Ժէրար, բայց այս գոյնը ինծի չի գար, աւելի մութ բան մը կ'ուզէի:

— Ուրեմն, ասի կրնա՞յ ըլլալ, յարեց ուրիշ կտոր մը ցուցնելով:

— Ո՛հ, ասի շատ մութ է, Պ. Ժէրար, եթէ ասի հագած, հարսնետուն երթար, պիտի ըսէին. միթէ Բէրժոյի աղջիկը սուգի մէ՞ջ է:

— Կ'ուզէ՞ք, տիկին, որ ձեր տունը քանի մը կտոր ղրկեմ, որպէս զի ձեր աղջկան հետ գոյնը եւ տեսակը ընտրէք:

— Ո՛չ, ոչ, Պ. Ժէրար, եթէ անգամ մը կտորները տունս երթայ, մէկը կամ միւսը գնելու պարտաւոր պիտի ըլլամ. կ'ուզեմ որ ազատ ըլլամ, գնելու, եթէ ինծի հաճելի Թուի, եւ եթէ հաճոյ չերեւնայ, բան մըն ալ չառնելու:

— Կատարելապէս իրաւունք ունիք եւ միշտ ազատ էք, Տիկին Բէրժօ, միշտ ձեր ճաշակին հաճեցէք: Հոս ձեզի յարմար բանը փնտռենք: Առէ՛ք, ահա կապոյտ, Թարմ բան մը, մատաղ հասակի համար:

— Օ՛հ, Պ. Ժէրար, ծաղրելի կը դառնանք, այնպիսի շրջազգեստով մը աղջիկս ծաղրածուի դէմք պիտի առնէ:

— Սա կաղնոյին ի՞նչ պիտի ըսէք, կարծեմ թէ սիրուն է եւ գոյնի մասին ալ համեստ:

— Բայց, բարի Պ. Ժէրար, ասով ալ մամիկի դէմք պիտի առնէր, հակառակ 17 տարին Թեւակոխելուն: Շատ ճիշդ է եղեր որ էրիկ մարդիկ կիներու զարդարանքէն բան մը չեն հասկնար: Սա վարի կտորը ցուցուցէք, նայիմ. անի ինծի գէշ չերեւնար: Ասոր արժէքը ի՞նչ է:

— Մէթրը 3 ֆր. 25:

— Մէթրը 3 ֆր. 25, կրկնեց Պարոն, կարելի՞ է, ըսաւ Թեւերը երկինք վերցնելով: Բայց կատակ կ'ընէ՞ք Պ. Ժէրար:

— Ամենեւին, տիկին, լայնքին նայեցէք, ու ծալքը բացաւ:

— Իրաւ է որ լայն է, բայց 3 ֆր. 25 սուղ է: Հայրը ինծի ի՞նչ պիտի ըսէ, տեսնենք. Պ. Ժէրար, երեք ֆր. ըսինք, որով լաւ գին տուած պիտի ըլլանք:

— Անկարելի է, տիկին, բոլոր ապրանքներս ծանօթ Թուանշաններով նշանակուած են, որպէս զի յաճախորդը տեսնէ թէ իրեն համար գին չեմ փոխեր, որ ճիշդ գինն է: Վրան չեմ բարդեր, հետեւաբար, բան մըն ալ չեմ կրնար զեղչել: Պզտիկ շահով մը գոհ կ'ըլլամ. բայց չպիտի կրնայի վնասով ծախել: Հիմա եթէ մերինոսը շատ սուղ կը գտնէք, զարդի հագուստներուն մէջ փնտռենք, ազնիւ տեսակներն ունիմ, լաւ նկարներով եւ շատ աժան:

— Տեսնենք, ըսաւ:

Եւ, նորէն, վաճառատան մէջ եղածները իրեն ցուցցուեցաւ, որոնց ամէնուն ալ ըսելիք նոր բան մը գտնելով, վիճաբանելով, անկարկութիւն ընելով Ժամ մը յետոյ գնաց, առանց բան մը գնելու:

— Կը ցաւիմ ձեր աղջկը չունենալուս համար, տիկին Բէրժօ, Թերեւս ուրիշ անգամ մը աւելի՛ բաղդ պիտի ունենանք, ըսաւ սիրալիր կերպով Հայր Ժէրար, զայն մինչեւ դուռը առաջնորդելով:

Երբ ետ դարձաւ, Պետրոսը չնչան դարձնելու եւ շատ ծաղրելի խանդաղկաւթիւն ընելու վրայ տեսաւ:

— Լաւ, Պետրոս, ի՞նչ կը նշանակէ աս, ըսաւ, հակառակ կողմը դարձած խնդալով:

— Բայց Տիկինին բարի ճանապարհ մը կը մաղթեմ, ըսաւ Պետրոս իր խեղկատակութիւնները շարունակելով: Ո՛հ, պատռւ Բառայլին, բաւական անհաճոյ է, լա՛ւ համբերութիւն ունինք, տէր իմ Ժէրար: Ես ձեր տեղը ըլլայի, մերինոսները ու զարդի կերպասները շատոնց նստած պիտի ըլլային մէկ կողմ: Ժամ մը քեզ յոգնեցնել եւ առանց բան մը գնելու ալ ձգել երթալ, ասի շատ տաժանելի է: Ոչ, իրաւ որ, ես այնպիսի մարդոց չպիտի կրնայի ծառայել:

— Լա՛ւ ուրեմն, զաւակս, եթէ չես կրնար նոյնը ընել, քեզ վաճառականութեան մէջ վարժեցնել անօգուտ է ուրեմն: Եթէ ամէն մարդու ճաշակին հաճելի եւ ամէն խօսքի համբերող ըլլալու կարողութիւնը չունիս, ուրիշ արհեստ մը ընտրելով շատ լաւ ըրած պիտի ըլլաս: Յաճախորդներու միջեւ խտրութիւն դնելու չէ, անոնց մէջ շնորհալի բարեկիրթներու հետ անհաճոյ կոպիտներ ալ կան, բայց մէկուն դրամը միւսինին արժէքն ունի, ապրիլ ուզողը եւ ո՛չ մէկունը արհամարհելու է:

— Աս ըսել չեմ ուզեր, տէր, բայց վերջապէս, տհաճասիրտ կին մը որ ձեզի ժամ մը կորսնցնել տուաւ, որ ձեզի անհանգստութիւն պատճառեց, իսկ իր դրամին գալով, զայն իսկ չկրցաք տեսնել:

— Եթէ անհամբեր եղած ըլլայի, եւ ձեր ըսածին պէս եթէ ապրանքները գլխուն նետէի, կը կարծե՞ս որ աւելին պիտի տեսնէի: Այդ հարուածին համար յաճախորդ մը կորսնցուցած պիտի ըլլայի եւ հաւանականաբար հաճոյակատար վաճառական ըլլալու համբաւն ալ վրայ տայի, որ աւելի ծանր է, վասն զի յաճախորդները խստաբարոյ մարդոց հետ գործ ունենալ չեն սիրեր: Բայց եթէ ուզէի, առանց ապրանքներս ձեռ կնոջ երեսին նետելու ալ, քու ըսածիդ պէս, պիտի կրնայի ստիպել զայն որ անպատճառ քանի մը բաներ առնէ: Վաճառականին համար որոշ դէմք մը կայ, թէ՝ անհաճոյ եւ թէ ամարդի, որով յաճախորդը իրեն պատճառած ձանձրոյթէն փախչելու համար, ինչպէս իրեն յարմարող բան մը առնելը կը գերադասէ: Յաճախորդին՝ իր ճաշակին անյարմար բան մը առնել տալը մղում տալ վաճառականը, ինքզինքը շատ վարպետ կը կարծէ. իմաստունն ան՝ շատ անճարակ է. այդ յաճախորդը ալ եւս իրեն չպիտի գայ:

Հաւատա՛ ինծի, Պետրոս, քիչիկ մը համբերութիւն եւ հաճոյակատարութիւն այնքան շատ արժէք չունին, բայց խոշոր արդիւնք կը բերեն. Ջանա՛ զանոնք մշակել եւ, ասկէ երկու, երեք տարիներ յետոյ պիտի ըսես. «Հայր Ժէրար իրաւունք ունի եղեր:»

Թարգմ. Ս.

ԳԱՒԱՌԻ ԿԵԱՆՔԸ

Ցաւալի կորուստ մը. — Կարմունջ գիւղ. — Մայրապետներու այցելութիւն. — Ամերիկեան շրջանակէն:

ԵԴԵՍԻԱ, 15 Մայիս

Թեմական նոր բաժանմանց միջոցին Զօր գաւառին մէջ բնակող Հայոց հոգեւոր խնամքը Պատրիարքարանի կողմէ տեղւոյս Առաջնորդարանին յանձնուելուն առթիւ անցեալները Արեւելքի մէջ տեղեկութիւններ տուած էինք Զօր հաստատուած քրիստոնեայ հասարակութեանց մասին՝ ու յիշած թէ հոն ո՛չ միայն Հայոց՝ այլ եւ միւս քրիստոնեայ ժողովուրդներու մէջ ամենէն երեւելի անձնաւորութիւնն է բնիկ Եդեսացի Գրիգոր էֆ. Այվազեան՝ կայս. կառավարութեան կողմէ Սալիհիէի աստիճանով վարձատրուած: Ցաւօք կը յիշենք թէ նոյն անձնաւորութիւնը՝ Զօրէն հասած հեռագրի մը համեմատ՝ իր մահկանացուն կնքած է այս անգամ: Կայս. կառավարութեան շնորհիւ, այդ հեռաւորին արաբական գաւառին Զօրի նոր կազմակերպուելէն ի վեր, առեւտրով եւ արհեստով զբաղող քրիստոնեաներ ալ սկսած էին հաստատուիլ հոն՝ որոնց մէջ հանգուցեալը կրցած էր ամենէն առաջնակարգ տեղը գրաւել: Իբրեւ երախտագիտական պարտք՝ անցեալ կիրակի Առաջնորդ Հօր նախագահութեամբ անոր համար Հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ քաղաքիս Եկեղեցիին մէջ:

⁂ Այսօր Առաջնորդ հայրը կը մեկնի Կարմունջ գիւղը, ուր վաղը Հոգեհանգստեան տօնին առթիւ պիտի պատարագէ յանուն կրօնային հաստատութեանց քանի մը նուիրատուներու ննջեցելներուն համար:

⁂ Տեղւոյս Բարուչին հարց շրջանակէն 7 մայրապետներ անցեալ օր Առաջնորդարան գալով այցելեցին Տ. Անանիա վրդ.ին, եւ կէս ժամուան տեսակցութենէ մը յետոյ շնորհակալութեամբ մեկնեցան: Մայրապետները յետոյ այցելութիւն տուին նաեւ մեր աղջկանց բարձր. դպրոցին, ուր սանուհիներու երգերուն ունկնդրեցին: Նոյն մայրապետներու չորսը մեկնեցան քաղաքէս Տիարպէքիր եւ Մարտին, ուր տեղ պիտի մնան ժամանակ մը: Մեր Առաջնորդարանին ու լատին կրօնականաց միջեւ յարաբերութիւնները բարեկամական են:

⁂ Ինչպէս ամէն մեծ տօներու առթիւ վերջերս ալ՝ Ամերիկեան Միսիոնարուհի Միս Տօրինս Շաթը 4 օսմ. ոսկի ղրկեց Առաջնորդարան՝ հայ աղքատներու պէտքին գործածուելու համար:

Նոյն միսիոնարուհին անցեալ օր Առաջնորդարան գալով Առաջնորդ հօր ներկայացուց Իսլանտացի Պ. Կրէյօյին, որ տեղւոյս Ամերիկեան Որբանոցին արհեստական կրթութեան ուղղութիւն տալու պաշտօնով վերջերս հոս հասած է: Կը յուսանք որ նոյն հաստատութեան մէջ պատսպարուած հայ որբերը գործնականապէս պիտի օգտուին՝ իրենց ապագայ ապրուստը ապահովող մեթոտիկ արհեստ մը իւրացնելով Պ. Կրէյօյի հսկողութեան տակ:

Գ. Կ. Ռ.

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՆԻՒԹԵՐ

ԱՂՔԱՏ ՏՂՈՑ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

(Շար. Չորեքշաբթի օրուան թիւէն)

Օր մը, տիկին մը պաքսիմատի խոշոր ծրար մը բերաւ տղոց, բայց հաշուած ատեն, տեսաւ որ հատ մը կը պակսէր: «Ձեզմէ որո՞ւն կը հրամայի այդ այս պաքսիմատէն» ըսաւ: Ո՛չ մէկը այս խնդրոյքէն կամովին հրաժարելու ոյժ չունեցաւ, բացի իմ ծաղկոտի բարեկամէս, որ սակայն անոնց մէջէն ամենէն անօթին էր: Անշուշտ ըրածը գոհութեան մասին չէր, այլ ընելու համար այն բանը, ի՛նչ բան որ անկարող էին ընել ուրիշներ, եւ ինքզինքին իսկ հաստատելու համար թէ անօթութենէ մեռնող մէկը չէր: Տեսնել պէտք էր անյագութիւնը հարիւրաւոր աչքերու, զոր սեւեռած էին պաքսիմատի ծրարին վրայ, հասկնալու համար թէ իր ընդդիմութեան դիմադրելու ի՛նչ ոյժ կ'ենթադրէ ինը տարեկան տղու մը քով՝ չոքարհատէ մը իսկ պարզ հրաժարումը:

Նոյն իսկ այս անկախութեան շնորհիւ անկարելի է զինքը դասարանին մէջ հանդարտ կեցնել: Կարգապահական եւ յարգանքի ո եւ է ոգի չունենալուն, ուսուցիչին հետ եզակի կը խօսէր: Երբ այս վերջինը բան մը հաստատէր կամ բացատրէր, շուտով մը ինծի կու գար կէս-լուրջ, կէս-ծաղրող կերպարանքով մը հարցնելու թէ սո՞ւտ էր: Լռութեան միօրինակութիւնը խզելու միակ նպատակով՝ գրիչ մը քանի անգամ ձեռքէն վար ձգելու կարող էր, կարօ՛ղ՝ նաեւ բոլորովին զբօսանքի ատեն ընթերցանութեան մէջ խորասուզուած մնալու, եւ երբ ուրիշներու խաղերուն խառնուէր՝ անհանգիստ ընող վայրենի մը կը դառնար: Արձակուրդի մը պահուն ուսուցիչի մը առջեւ աղմուկ մը հանեց. «Տե՛ս քու խօսքդ քանի՜ կ'առնեմ...» եւ Թքաւ գետինը: Արտաքսուեցաւ:

Օր մը հանդիպեցայ իրեն: Հին սակառ մը կը կրէր, ո՛րքան գլուխը վեր բռնած, որպէս թէ նախարարի Թղթապանակ մը ըլլար: Բարեւեց զիս եւ խնամակալի կերպարանքով մը, դպրոցի մասին տեղեկութիւններ ուզեց:

— Լամբիս նայելով, աղէկ է եղեր:

— Ինծի մտիկ ըրէ, ըսի, ուսուցիչէդ ներողութիւն խնդրէ եւ նորէն քեզ դպրոց ընդունիլ տալու պիտի յաջողիմ:

— Ո՛հ, պատասխանեց վճիտ ու վճռական ձայնով մը, ես Թքածս մէկ հեղ ալ չեմ լզեր...

*

Այս տղոց քով նշանակելի է նաեւ ո՛չ թէ հպարտութիւնը, այլ յաճախ եւ սքանչացնող առատաձեռնութիւնը մը Թելադրուած գիծեր, մանաւանդ երբ նկատի առնենք թէ դաստիարակութենէն ներշնչուած չեն, այլ եթէ կարելի է ըսել, անոնց հոգիին ընդոծին բարութեան հետեւանքն է լոկ:

Տիկին Ս., դպրոցի մը տեսչուհին, օրինակի համար հետեւեալ իրողութիւնը պատմեց ինծի: Իր դասախօսութիւններուն ատեն ութը տարեկան աղջնակ մը տեսած էր, որուն ոտքերը կօշիկներէն դուրս կ'ելլէին: Դպրոցին խնամակալութեան շնորհիւ զոյգ մը նոր կօշիկ կը հայթայթէ ինք: Երբ տեսչուհին սենեակը կը կանչէ, որպէս զի ընդունի այն կօշիկները, աղջնակը ուրախութենէն կաս կարմիր կը ջանայ իր կէս-խօսքերէն կարճայով շնորհակալ ըլլալ:

— Դուք ամէն բանէ աւելի բարեսիրտ տեսչուհի մըն էք:

Անոր անհնին երախտագիտութենէն յուզուած, տեսչուհին զայն ճամբու դրած ատեն, երկու սու ալ ինք կու տայ:

Հետեւեալ օրը բոլորովին գոհ կու գայ, իր կրունկներով սալայատակը ծեծելով եւ պզտիկ ծրար մը ձեռքը:

— Տիկին տեսչուհի, մայրս ասիկա ձեզի կը ղրկէ, շատ մը շնորհակալութիւններով:

Տիկինը կը բանայ եւ չորս պաքսիմատ կը գտնէ, անոնցմէ՝ զորս քանդակներու կու տայ: Քանի մը օր ետքը, մայրը կու գայ շնորհակալ ըլլալու կօշիկներուն համար: Տեսչուհին իր կարգին կը խօսի պաքսիմատներուն ազնիւ մատուցումին վրայ: Աղքատ տղան կը խոստովանի զանոնք տեսչուհիին տուած երկու սուերով գնած ըլլալը: Ասիկա իրեն լաւագոյն եղանակը երեւցած էր իր երախտագիտութիւնը արտայայտելու համար. ոչ թէ ծաղիկով մը կամ պտուղով մը, այլ այն պաքսիմատներով, որոնք իրեն համար ալ բաղձալի բանն ըլլալով, իրեն Թուած էր թէ իր բարերարուհիին ալ բաղձալի ըլլալու էր: Ինչ յուզիչ խառնուրդ վարուողութեան եւ ողջամտութեան: Այդ ազնուութիւնը իր մօրը վերագրած էր, վասն զի կը խորհէր թէ աւելի կ'արժէր որ իրմէ աւելի կարեւոր անձ մը կողմէ երթար ան: Այսպէս այդ մասին իր մօրը բան մը ըսած չէր, վախնալով որ զինքը կ'արգիլէր, եւ հրաժարած էր իր նախաձեռնութեան պատիւէն:

*

Նկատողութեան արժանի ուրիշ բան մը, այդ տղոց քով, կեանքի մասին իմաստասիրական որոշ սկզբունք մը ունենալնին է: Անոնցմէ շատերուն համար ընտանեկան կեանքը դիւրին ու քաղցրանուշ չէ երբեք: Անխնամ մնացած, ծեծուած եւ գէշ նայուած են, եւ սակայն չեն տրտնջար: Պարզապէս իրենց ճակատագիրը կ'ընդունին:

Դասարանին մէջ օր մը հարցուցի թէ ի՛նչ էր այն ամենագէշ բանը, զոր կրնար մարդ մը ընել: Ոմանք ընթերցանութեան գրքէն ազդուած, պատասխանեցին. «Սպաննել»: Բայց շատեր աւելի անկեղծ, ըսին «Գինովնալը»: Ըմբռնեն կարեւորութիւնը աղէ՛կ գիտէին: «— Որովհետեւ մարդը գինով եղած ատենը չարիք կ'ընէ, ամէն մարդու կը զարնէ եւ ըրածը չի գիտեր:» «— Որովհետեւ բոլոր դրամները կ'առնէ եւ տունը բան մը չի Թողուր:» «— Բայց ո՞վ տեսած ես

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (84)

ԲԻԷՐ ՄԱԷԼ

ՍԻՐՈՅ ԱՆՏԱՌԸ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԳԻՇԱԿԵՐ ՄԱՐԴԸ

Դ.

ՀՐԱԺԵՇՏԻ ՈՂՋՈՅՆՆԵՐ

Լուսազարդ փողոցներուն վերեւ կը բարձրանար լուսափողփող մթնոլորտ մը, նման փոշելից ճառագայթներէ կազմուած մշուշի մը: Ու կառքերու Թաւալումը խուլ եւ յարատեւ շչակով մը կը լեցնէր մայրաքաղաքին գիշերներուն մեծ լռութիւնը:

Այսպէս, Իվօն ժամերով կրթնած կը մնար պատուհանին, այն տեսակ մը տարօրինակ վախով համակուած, զոր Բարիզի առաջին այցելութիւնները միշտ կ'ազդէին շատ զգայնոտ բնաւորութեանց վրայ:

Յորդ կեանքով զեղուն այդ անդունդին մէջ, Իվօն կը զգար որ իր յոյսերը կը փճանային եւ իր խիղճը բուռն պայքար մը կը մղէր այդ ահռելի վիհին ձգողութեան դէմ: Կը խորհէր թէ իրեն համար լաւագոյն էին հանդարտ եւ վեհ առաքինութիւնները, ժայռերու ստորոտը ծեծող ալիքներու անընդհատ խժլուքը, իր սիրական Պրըթանիի դաշտագետիններուն եւ հովիտներուն լուռ միօրինակութիւնը:

Աչքերը կը լեցուէին ակամայ արցունքներով, եւ որովհետեւ ո՛չ ոք կը նշմարէր զանոնք իր մենիկ լռութեան մէջ՝ կ'արտասուէր: Կը բաղձար ձեռք բերել այն ցաւագին երջանկութիւնը, որով կ'ուզէր ազատիլ տաղտուկ պատճառող այդ կեանքէն, մեկնելու համար յափշտակուած հայեցողութեան մը մէջ երկրային միջոցին վրայ, որ սաւառնամած է, ինչպէս նաեւ լուսազարդ երկնքին վրայ:

Տասներկու օրէ ի վեր Բարիզ կը գտնուէր Իվօն, եւ արդէն իսկ յոգնած էր մեծ քաղաքի բնակութենէն, երբ Պինիքէ հասած հեռագիր մը փութացուց վերադարձը:

Տիկին տը Քէրհուարն, մօտալուտ վտանգի մը պատճառաւ, իր մօտ կը կանչէր աղջիկը:

Ե.

ՊԱՏՈՒՈՅ ԳԻՆԸ

Իվօնի քշուած հեռագիրը սապէս խմբագրուած էր.

«Շուտով եկուր. քեզի պէտք ունիմ:»

Օրիորդ տը Քէրհուարն նոյն իսկ խորհրդածել չուզեց իր դարձին վրայ: Բարեկամուհիներուն ցոյց տուած էր հեռագիրը, եւ հակառակ անոնց կողմէ յայտնուած ցաւին, որոշած էր նոյն օրն իսկ մեկնիլ: Ուստի արագօրէն պատրաստած էր պայուսակը, եւ առաջնորդութեամբ Նորաղապետ ամոլին ու իրենց մօր, կառախուց նստած էր Սէն-Լազարի կայարանին: Դղեակին ծառաներէն մէկը կառքով եկած էր Սէն-Պրիէօք, մանկամարդ աղջիկը առնելու համար:

Պաւա-տ'Ամօրի մէջ, կոմսուհին ուրախութեամբ ընդունեց իր աղջիկը:

Սակայն ասոր պատճառը այն հաճոյքը չէր զոր մայր մը կը զգայ իր աղջիկը ընդունած ատեն: Իվօն բնաւ իր մօր վրայ չէր տեսած այդ տեսակ յորդ ըղձացում մը:

Ո՛չ: Իր գոհունակութեան պատճառն էր մտատանջութեան մը փարատումը: Իվօնի բացակայութեանը միջոցին, անդամ, անողոք անձկութիւն մը պատած էր կոմսուհիին հոգին: Գլխուն վրայ առկախ գտնուող վտանգը հետզհետէ մօտեցած էր, այն շղշղացող պողպատին պէս, որուն ահռելի նկարագրութիւնը կ'ընէ գերմանացի Էտկար Բօէ, իր գրի առած մէկ մղձաւանջին մէջ՝ Հորը եւ Ժամացոյցը: Այդ վտանգը կը մօտենար աստիճանաբար, Նոտարին պահանջումներուն համաձայն, որոնք նիզը կը դնէին կամ ասկէ կը ձգէին իր մահուան անկումը:

Բայց առջի օր, սպառնալիքը վերահաս, որոշ, կարուկ երեւոյթ մը առած էր:

Կոմսուհին այցելութիւնը ընդունած էր Պրիւլէի մէկ գրագրին: Զարմանքի ըսատեսկը կոմսուհիին դիմագծերուն վրայ կարդացած էր սարսափով լեցուն վրդովումը, երբ նոտարին նամակը կարդացած էր ան:

Այդ նամակը ո եւ է տարակոյս չէր ձգեր Նոտարին դիտաւորութեանց վրայ: Շատ յստակ խմբագրուած էր:

— «Տիկին, կը գրէր Պրիւլէ չորաւութեամբ, պարտատէրերը զիս կը բռնադատեն ձեզի յիշեցնելու պահանջս: Այնքան խոշոր գումարի մը կը հասնի որ, չեմ կրնար երկար ատեն սպասել, ուստի ստիպուած եմ, մեծ ցաւով, ձեր նկատմամբ խիստ միջոցներու դիմելու, որոնցմէ խուսափիլ կը փափաքէի: Խնդրեմ, հաճեցէք, իմ ազդարարութենէս յետոյ, քառասունըութ ժամուան մէջ ձեր ընելիքը իմաց տալ ինծի, խնդրին ցաւագին լուծում մը չտալու համար:»

Այսպէս սպառնալիքը բացորոշ էր, պայմանաժամը անդառնալի կերպով որոշուած, այն է քառասունըութ ժամ:

Ասիկա կը նշանակէր թէ, քառասունըութ ժամէն, տիկին Քէրհուարն պարտէր իր աղջիկը զոհել Պ. Պրիւլէի պիղծ սիրոյն, կամ թէ երեք հարիւր հազար ֆրանքի գումար մը վճարել Սէն-Ռօշի Նոտարին:

Եթէ երբեք չկատարէր այդ պահանջումներէն եւ ոչ մէկը, իրաւունքի միջոցներով — դատական ու — պիտի բռնադատուէր այդ բանը ընելու, այսինքն դատ պիտի բացուէր իր դէմ, պիտի դատուէր, դատապարտուէր, ի վերջոյ Պաւա-տ'Ամօրը գրաւուելու եւ ծախուելու համար:

Այս դաժան գործողութիւնները ժամանակի կը կարօտէին անշուշտ, ճիշդ այն ժամանակը զոր մահը կը շնորհէ հոգեվարքի ջղձգութեանց: Բայց այս չարաչարանքներուն պիտի յաջորդէին մահը, այսինքն նուաստացումը, կործանումը, դատական իրացումը, ընտանեկան յարկէն վտարումը, թէ լքում եւ թէ վտարում դէպ ի աւելի անողոք երկիր մը:

(Շարունակելի)

գինով վիճակի մէջ։» Առանց վարանումի չէ՛ որ կը խոստովանէին. «— Հայրիկնիս»։ Տղայ մը օր մը ինծի կ'ըսէր թէ ամէնէն աւելի իր մայրը կը սիրէ։ «— Որովհետեւ զիս չի ծեծեր։» «— Իսկ հայրդ կը ծեծէ՞։» «— Այո՛։» «— Թերեւս խելօք չես կենար։» «Օ՛հ, ո՛չ, երբ գինով է։» Բայց իրողութիւնը անկեղծօրէն կը պատմէ առանց մեկնաբանութեան, որպէս թէ խորհէին որ զիրենք անուանելու իրողութիւնը բաւական մեծ ալժանիք մըն է ծնողքներուն համար, որոնք կրնան իրենց արանեղութեան 'վայրկեաններու' զիրենք դէշ խնամելով կրած վնասնին փոխարինել։

Թարգմ. Կ. Տէր-Յակոբեան

(Շար.) ԲԱՕԼԱ ԼՈՄՊՐՈԶՕ

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՃԱՊՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Պատերազմին տեւողութիւնը.— Քուրոպաթկին ու Քուրոքի զօրավարներու ընթացքը.— Բորթ-Արթուրի գրաւումը.— Գուշակութիւններ։

Բարիզ, 6 յունիս.— Բեդերսպուրկէն յունիս 3 թուականով հեռաւելը կը գրէն Թանի.— «Քուրոքի զօրավարին ընթացքը քիչ մը զարմացում կը պատճառէ ռուսական սպայակոյտին որ լաւ կ'ըմբռնէ թէ ճարոնական բոլոր շարժումները Լիաօ-Եանկի ճամբուն վրայ եւ Ֆէնկ-Հուանկ-Չէնկի հիւսիսային ու արեւելեան կողմերը ձեւացումներ են միայն։ Ռուս սպայակոյտը կ'ուզէ գիտնալ թէ Ճարոններուն գործելու այդ եղանակին տակ ինչ ծածկուած է եւ թէ ինչ տեսակ կարգադրութիւն մըն է։ Հիմակուհիմա Քուրոպաթկին զօրավարը իր հակառակորդները կը դիտէ եւ կը շատանայ զգուշութեամբ համբերելով ամէն օր իր մօտ ժամանող օգնութեան զինուորները։ Մինչ Ճարոնները ինքզինքնին նուազ զօրաւոր կը զգան եւ այնպէս երեւոյ չեն ուզեր, կամ թէ Քուրոպաթկինի զօրավարին ունեցած ուժերը մինչ հիմակուընէ շատ մեծ կ'երեւան Ճարոններուն, որով չեն ուզեր դէպ ի Լիաօ-Եանկ յառաջանալով վտանգի ենթարկուիլ։ Այս խնդիրը կը զբաղեցնէ Ռուսները, մանաւանդ անոր համար որ մինչ մեծ անվստահութիւն կը զգան այն խորհրդաւոր Չինաց նկատմամբ, ուրկէ կրնան ամէնէն ծանր կնճռոտութիւններ ծագիլ։ Այդ կնճռոտութիւնները ոչ միայն Ռուսիոյ պիտի վնասեն, այլ ամբողջ աշխարհի։ Նախ պիտի սպառնան յաւերժացնելու պատերազմը, որ նոյն իսկ ներկայ սահմաններու մէջ ալ եթէ մնայ, հիմակուընէ ռուսկում կ'ազդէ իր անխուսափելի երկարատեւութեանը համար։ Ճարոնները եթէ նոյն իսկ գրաւեն Բորթ-Արթուրը, պէտք է ամբողջ տարի մը ունենալ այդ գուշակութեանց վրայ, վասն զի Ռուսներուն կողմէ այդ տեղը վերստին գրաւելու համար անպատճառ ամէնէն դժուարին պաշարումը հարկ պիտի ըլլայ, մանաւանդ երբ Ճարոնները իրենց դիրքը ամրապնդելու ատեն ցոյց տան այն եռանդը, որով կը յարձակին ռուսական դիրքերուն վրայ։ Հաւանականութեան այդ հաշիւները ձեռնհաս անձեր ըրին, որոնք կացութիւնը հանդարտութեամբ կը դիտեն ամէն անոնց պէս, որոնք գիտեն, զինուորական գործողութեանց խիստ մօտէն հետեւած են, տեղեկութիւն առած են, եւ որոնք մինչ նախատեսած էին հիմակուան դէպքերը։ Առանք գուշակներ կամ յուսատեսներ չեն, այլ սպաներ, որոնք Բեդերսպուրկի մէջ պատերազմին կ'աշխատին, Քուրոպաթկինի զօրավարին հետ անոր յառաջադիմութիւնները պատրաստած են, եւ որոնք, ռուսական պատրաստութեանց պակասին հանդէպ, վայրկեան մը իսկ չեն դադրած ըսելէ թէ սկզբնաւորութեան այդ սխալը պիտի քաւուի վնասակցութիւն պաշտպանողական շրջանով մը։ Այդ համոզումը, սակայն, բնաւ չէ արգիլած զանոնք ամենամեծ վստահութեամբ սպասելու այն վայրկեանին, ուր երկրը պիտի փոխուին եւ ուր կարգը Ճարոններուն պիտի գայ պաշտպանողականի ձեռնարկել՝ յարձակողականի եւ յաղթողութեան հմայքը վայելելէ ետքը։ Ռուսերէ առանց զարմացում պատճառած է այն պարագան թէ Ճարոնները չկրցան աւելի օգտուիլ իրենց բարեբաստիկ սկզբնաւորութենէն՝ պաշարելու Քուրոպաթկինի զօրավարը որ ետ քաշուի։ Ճարոնները եթէ տեղեակ են իրենց հակառակորդներուն քաշուելը, անպատճառ քիչ մը արհամարհանքով պիտի քննադատեն այն սխալներուն համար զորս կ'ենթադրեն թէ թշնամիին սպայակոյտը գործած է՝ լաւագոյն կերպով չօգտուելով ձեռք բերուած առաւելութենէն եւ երկար ատենէ ի վեր կատարուած պատրաստութենէ մը»։

ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ

Ծայրագոյն Արեւելք ղրկուելիք զինուորներ.— Կայսեր հեռագիրները.— Պալթիկի նաւաբաժինը.— Վէրէսչակին նկարիչը.— Լեհերը ռուսական բանակին մէջ.— Ճաբոնի փոփոխութիւնը.— Թէյի վաճառականութիւնը.— Անթել հեռագիր։

Բարիզ, 6 յունիս.— Բեդերսպուրկէն յունիս 5 թուականով հեռաւելը կը հեռագրէն Մաթէնի.— «Պաշտօնական աղբիւրէ կ'իմանամ թէ առաջին զօրաբանակը յունիս 11էն շարժման մէջ պիտի դրուի։ Ինչպէս յայտնի է, Ռուսիա զինուորական մեծ շրջանակներու բաժնուած է։ Բեդերսպուրկի շրջանակը, որուն հրամանատարն է Վլատիմիր մեծ դուքսը, անձնապահներէն զատ, կը բովանդակէ Ա. եւ ԺԸ. զօրաբանակները։ Կայսրը այդ շարժման հրամանը տուաւ՝ գոհացնելու բազմաթիւ սպաներ, որոնք պատերազմին մասնակցիլ կը փափաքին։ Պահեստներու երկու կիսաբաժիններ Բոգանէն Բեդերսպուրկ պիտի ղրկուին՝ Ա. զօրաբանակին տեղ անցնելու համար։ Զօրահանութեան գործողութիւնը աւարտելուն պէս այդ զօրաբանակը Մուքտէն պիտի ուղեւորի»։

— Բորթ-Արթուրի հետ հաղորդակցութիւնները խզուելէն ի վեր կայսրը առ միջոցաւ կը հաղորդակցի Ալեքսիէվ ծովակալին հետ.— Կայսեր առանձնութեան սենեակը հեռաձայնով կապուած է Բեդերսպուրկի հեռագրական կեդրոնական կայանին մէկ սրահին հետ, ուր յատուկ պաշտօնեայ մը կ'ունկնդրէ կայսեր խօսքերուն զորս ժամանակ թելով մը կը հեռագրէ Ալեքսիէվ ծովակալին։ Պատասխանը որ տասը վայրկեանէն կը հասնի, հեռաձայնով կը հաղորդուի կայսեր։ Այդ կերպով Նիքոլա Բ. մինչ յարաբերութեան մէջ է Ալեքսիէվ ծովակալին հետ, վասն զի ամէնէն անշան մանրամասնութիւններն իսկ իմանալ կ'ուզէ։

Պէռլին.— Հոս թերահաւատութեան կը յայտնուի այն կարելիութեան համար, որով Ռուսիա պիտի կրնայ Պալթիկի նաւատորմը Ծայրագոյն Արեւելք ղրկել։ Քեօլնիշէ Չայթունկ այնպէս կը նկատէ թէ ամէնէն նպաստաւոր պարագաներու մէջ Ռուսիա չորս զրահաւորէն եւ չորս յածանաւերէն աւելի չպիտի ղրկէ դէպ ի [illegible]։

Բեդերսպուրկ.— Բեդերսպուրկի քաղաքապետութեան խորհուրդը, արտակարգ գումարում մը ունենալով, որոշեց յիշատակարան մը կանգնել Վէրէսչակին նկարիչին համար որ Բեդրոբաւլովսքի աղէտին մէջ մեռաւ։

— Ինչպէս յայտնի է, ռուս կառավարութիւնը լեհ զինուորները երկրին ներսերուն եւ կամ շատ հեռուներու զօրանոցներուն մէջ կը ղրկէ։ Այդ կերպով սիպերիական արեւելեան զօրանոցներուն մէջ քանիի զինուորներուն հարիւրին քառասունը Լեհեր են, Լեհ բազմաթիւ սպաներ ալ կը ծառայեն Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ։ Վարշաւիոյ մէջ քիչ մը պարծանքով դիտել կը տրուի թէ ամբողջ պատերազմին մէջ առաջին վիրաւորուող սպան՝ դեր-գնդապետ Զաթուշքովսքի Վարշաւիացի է։ Լեհերը, ընդհանուր առմամբ, շատ կը հետաքրքրուին Մանչուրիոյ դէպքերէն. Մասնաւոր մարդիկ պիտի ղրկեն պատերազմի դաշտը՝ կրօնական օգնութիւններ ընելու որ անհրաժեշտ կը նկատուի լեհ զինուորին ատենադական բարեպաշտութեանը հետեւանքով։

— Մոսկուայի դրամատէրները բացարձակապէս կը հերքեն այն լուրը թէ ճարոնական փոխառութիւնը, հարիւրին 7 տոկոսով, Մոսկուայի մէջ գնուած ըլլայ։ Այդ առթիւ բուռն վիճաբանութիւն մը ծագած էր Բեդերսպուրկի լրագիրներուն մէջ։ Մանաւանդ Բեդերսպուրկսքի Վիէտոմոսթի այն յօդուածին հետեւանքով որ Ճարոնի մէջ հիւպատոսութիւն վարող ռուս մը գրած է։ Այդ պատճառով հակառակութիւն մը առաջ եկած էր Մոսկուացիներուն դէմ։

Լոնտոն.— Չինէն Ռուսիա թէյերու փոխադրութիւնը մեծապէս նուազած է, անդրսիպերիական երկաթուղիին վրայ զինուորական փոխադրութեանց եւ Տալնիի կացութեան հետեւանքով։ Հիմա կարաւաններու նախկին ճամբով թէյերը Թիէն-Ձինէն Բէքին, անկէ Իրքուց եւ յետոյ Եւրոպա կը ղրկուին։ Ծովի ճամբով Թիէն-Ձին կը ժամանեն եւ անկէ ուղտերով եւ կամ ուրիշ միջոցներով ճամբայ կը հանուին։

— Ռուսիոյ ճամբաներու եւ հաղորդակցութեանց նախարար Խիլքով իշխանը անթել հեռագրի կայաններ կը հաստատէ Պայքալ լիճին երկու ծայրերը։ Ելեկտրական ոյժը կը գոյանայ «Պայքալ» կայարանին ելեկտրական լոյս մատակարարող գործարանէն։ Գերման ճարտարագէտ մը կը վարէ աշխատութիւնները։ Թանքայի մէջ ալ այդ տեսակ կայան մը պիտի հաստատուի։

ԲՈՐԹ-ԱՐԹՈՒՐ

Ռուսական յառաջացումը.— Անհաւատալի լուր մը.— Անթել հեռագիրը.— Ականները։

Բեդերսպուրկ, 6 յունիս.— Զօրավար Պառօն Շթաքէլպէրկ, որ [illegible] հազար հոգիով դէպ ի Բորթ-Արթուր գացած է, այդ զօրաբանակին հրամանատար կարգուեցաւ փոխանորդ Զասուլիչ զօրավարին որ պաշտօնանկ եղած է։ Քուրոպաթկինի զօրավարին ղրկած զինուորները շատ լաւ են, վասն զի Թալէն-Ձէնի ճակատամարտին մասնակցած ըլլալով փորձառութիւն ձեռք բերած են։ Մեծ բան կը յուսացուի Շթաքէլպէրկ զօրավարէն։

— Բեդերսպուրկի մէջ զրոյց կայ թէ Ռէնէնքամփ զօրավարը որ իր հրամանին տակ չորս հազար Կազակներ ունի, գերի բռներ է Քուրոքի զօրավարը։ Պաշտօնական աղբիւրներէ թէեւ բացարձակապէս կը հերքուի այդ լուրը, սակայն Բեդերսպուրկի մէջ մեծ ուրախութիւն պատճառած է։

Թոքիօ.— Կը կասկածուի որ Բորթ-Արթուր անթել հեռագրի միջոցաւ հաղորդակցութեան մէջ է չինական եզերքին կարգ մը կէտերուն հետ։ Ճարոնական Շիբոզի յածանաւը Բուանկ-Հէնկ կղզիներուն շուրջը հետազօտութիւն ըրաւ, բայց՝ առանց գտնելու անթել հեռագրի գաղտնի կայանը։ Այսօր, սակայն, Լիաօ-Թի-Զանի սարաւանդին աղէկէն անցած ատեն, պահակունոցի մը վրայ չորս կայմեր տեսաւ, որուն մէկը ճառագայթահեռագրի գործի մը կը կրէր, բայց կայանը շատ հեռուն էր եւ Շիբոզիի թնդանօթներուն ռումբերը մինչեւ հոն չէին հասներ։ Ճարոնական յածանաւը Բորթ-Արթուրի կողմէն ձայներ լսեր է, ուր կը կարծուի թէ նոր մարտկոցներ կը շինուին Բորթ-Արթուրի մէջ։ Ճարոնները պիտի ստուգեն թէ Շան-Հայ-Գուանի մէջ անթել հեռագրի կայան մը կա՞յ թէ ոչ։

Չէ-Ֆու.— Այս տեղի ռուս հիւպատոսը թղթատար-աղաւնիի միջոցաւ լուրեր կը ստանայ Բորթ-Արթուրէն եւ Բեդերսպուրկ կը հաղորդէ։

Թոքիօ.— Ճարոնները Բուչիրի նահանգին աւազակներուն յանձնած են ընդծովեայ ականներ գտնելու գործը։ Առանք շատ ճարտար ու փորձառու են եւ ամբողջ կէս օր մը կրնան աշխատիլ ջուրին մէջ։ Ճարոնցի հարիւրաւոր ձկնորսներ կ'օգնեն այդ աւազակներուն։

ՄԱՆՉՈՒՐԻԱ

Տեղացի դաւաճաններ ձերբակալուած.— Բուռն քննարկում մը.— Լրագիր մը Մուքտէնի մէջ.— Չինական սահմանագլուխին վրայ։

Նիու-Զուանկ, 6 յունիս.— Հիւսիսային կողմէն եկող թղթատար մը լուր բերաւ թէ Ռուսները վերջերս ձերբակալեր են Հայ-Չէնկի եւ Լիաօ-Եանկի բնիկ գաւառներուն, ամբաստանելով որ Ճարոններուն պաշարներ եւ տեղեկութիւններ տուած են։ Առանք, սակայն, Մուքտէն տարուելով հարցաքննութեան ենթարկուեցան եւ յետոյ արձակուեցան։ Բազմաթիւ կան թէ ձերբակալութեան գլխաւոր պատճառը այդ դաւաճաններուն ընթացքն է, որով բացարձակ չէզոքութիւն կը պահեն եւ չեն ուզեր պատերազմիկներէն մէկին կամ միւսին կողմը յարիլ։

Թոքիօ.— Քուրոքի զօրավարը կը ծանուցանէ թէ ուրբաթ օրը Այ-Եանկէն ղրկուած զօրախումբ մը, Զայմաչիի կողմերը հետազօտութիւն մը կատարելու համար, վեց հարիւր ռուս զինուորներու հանդիպեր է։ Բաւական ճակատամարտէ մը ետքը Ռուսները նահանջեր են։ Քուրոքի զօրավարը կ'ըսէ թէ Ռուսները մեծ կորուստներ ունեցած են։ Ճարոններուն կորուստն է մէկ մեռեալ եւ երեք վիրաւոր։

Նիւ-Զուանկ.— Ռուսները չինարէն լրագիր մը կը հրատարակեն Մուքտէնի մէջ՝ բնիկներուն վրայ ազդեցութիւն մը գործելու նպատակով։ Վերջին թիւին մէջ ըսուած է որ Ճարոն փորձեր է Մ. Նահանգաց մէջ երկրորդ փոխառութիւն մը կնքել 8,750,000 Փր.ի., բայց ըրած առաջարկութիւնները ցրտութեամբ մերժուեր են։ Նոյն թերթը կը յայտնէ որ Ելուի ճակատամարտին մէջ Ռուսներուն կրած կորուստը վերագրելի է ճարոնական հեծեալ լեգէոններու բազմաթիւ ըլլալուն, եւ թէ քիչ ատենէն Ռուսիա մինչեւ Թոքիօ երթալով, հաշտութիւնը հոն պիտի կնքէ։

Բեդերսպուրկ.— Հոս յարաճուն մտահոգութիւն մը կայ այն կացութեան համար որ առաջ կու գայ Մանչուրիոյ սահմանագլուխին վրայ չինական զինուորներուն գրգռութենէն։ Կը վախցուի թէ Մա զօրավարը պիտի չկրնայ հանդարտեցնել իր հրամանին տակ գտնուող զինուորները։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԵՏԵՒԱՆՔՆԵՐԸ

Երկաթուղին.— Առեւտրական վիճակը.— Սնանկութիւններ.— Ռուս գիւղացիներ.— Լիաօ-Եանկի մէջ

Բարիզ, 6 յունիս.— Թէեւ զինուորական գործողութիւնները տակաւին նոր սկսած են, սակայն պատերազմին հետեւանքները կը զգացուին ամբողջ Ռուսիոյ մէջ։ Սիպերիոյ մէջ երկաթուղին որ այդ ընդարձակ երկրին ամբողջ տնտեսական կեանքին շնչերակն է, բոլորովին զինուորական վարչութեան ձեռքը կը գտնուի։ Ապրանքներու առաքումը գրեթէ դադրած է, որով վաճառականութիւնը մասամբ ընդհատուած է։ Հետեւանքը զգացուած է մինչեւ Մոսկուա, ուր կը տարուէին սիպերիական բոլոր բերքերը։ Այդ քաղաքին մէջ խիստ բազմաթիւ սնանկութիւններ կը պատահին։ Կացութիւնը աւելի գէշ է Լեհաստանի մէջ, Ռուսիոյ ձեռագործական գլխաւոր կեդրոնը։ Շատ դժ լաւ կը վաճառուին ձեռագործական արտադրութիւնները։ Ձեռագործատուն զբաղողները, ստիպուած ըլլալով դիզել իրենց արտադրութիւնները, ալ եւս վարկ չեն գտներ։ Վարշաւիոյ մեծ վաճառականները փոքրաքանակ վաճառորդներուն ապրանք ալ չեն տար, ինչ որ այդ վերջիններէն շատերուն համար կործանում ըսել է։ Վարշաւիոյ կալիի գործարաններուն մէջ աշխատութիւնները զեղչուեցան եւ քիչ ատենէն նոր զեղչ մըն ալ հարկ պիտի ըլլայ։ Ներքնատարներու ձեռագործատան ալ, որուն գլխաւոր կեդրոնները Լոձի եւ Պիօդրքովի մէջ կը գտնուին, վնասուած են։ Պիօդրքովի մէջ հազար եւ Լոձի մէջ ալ ութսունհինգ հազար գործաւորներ անգործ են. անոնց թիւը օր օրի կը շատնայ։ Պալթիկեան նահանգներուն մէջ պանքաները մեծապէս օգնած են ձեռագործատան վարկերը։ Ռուսիոյ հարաւային կողմը տնտեսական տագնապը քիչ մը աւ սկըսաւ զգացուիլ։ Օտեսայի մէջ սնանկութեանց թիւը խիստ շատ է։ Սբանեարսի թղթակիցը կ'ըսէ թէ չվճարուած ու վերադարձուած փոխանակագիրներու եւ տար երբեք հետեւանք տրուած բողոքագիրներուն թիւը այնքան շատցած է որ նոտարներու դիւաններուն մէջ հարկ եղած է պաշտօնեաները կրկնապատկել։ Պանքաները դադրեցուցած են փոխառութիւնը եւ թէ հազարաւոր գործաւորներ անգործ մնացած են։ Այդ կողմերը գործերը կեցած են ընդհանուր կերպով։ Կեդրոնական Ռուսիոյ գիւղացիներն ալ կը նեղուին տնտեսական տագնապէն։ Երկրագործական նախարար Պ. Երմոլով թերթի մը մէջ վերջերս կ'ըսէր թէ քանի որ արդէն պատերազմը մեծ ջանք մը չէ պահանջեր Ռուսիայէն, ազդեցութիւն մը պիտի չունենայ երկրագործութեան վրայ, որով տագնապ առաջ պիտի չբերէ։ Կ'ըսէր նաեւ թէ պատերազմի դաշտը զանրաւոր զինուորներուն ռանչեղը աւելի մեծ ծախքերու արժէքի սպառման պատճառ պիտի ըլլայ, որով պատերազմը նպաստաւոր պիտի ըլլայ երկրագործական բերքերու վաճառման։ Արդարեւ գիւղացիները չեն կրնար մի միայն իրենց հողերուն մշակութեան արտադրութեամբը ապրիլ։ Պէտք է ուրիշ զբաղում մըն ալ ունենալ. հիմա ատիկա շատ դժուար կ'ըլլայ երկրին տնտեսական գործունէութեան ընդհանուր ընդհատման հետեւանքով։

— Լիաօ Եանկէն Վարշաւիա ուղղուած նամակի մը մէջ կ'ըսուի թէ, շաքարը կ'արժէ 45 կոպէկ, հացին մէկ կէս լիտրը 15, ծխախոտի քառորդ լիտրը՝ 55, գետնախնձորի բաւը 4 ռուպլի եւ երեք հաւկիթը՝ 40 կոպէկ։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԲՈՐԹ-ԱՐԹՈՒՐԻ ԱՌՋԵՒ

ԼՈՆՏՈՆ, 9 մայիս.— Շանկայէն առնըւած հեռագրի մը նայելով՝ չորս օրէ ի վեր Բորթ-Արթուրի առջեւ չորս մղոն հեռուն մեծ ճակատամարտ մը տեղի կ'ունենայ։ Ճարոնական զինուորներէ կողմէ քանի մը անգամներ կատարուած յարձակումները արդիւնք մը չեն ունեցած։ Ճարոններուն կորուստը խիստ շատ է։ Ճակատամարտը տակաւին կը շարունակէ։

— Բորթ-Արթուրի նաւահանգիստին մէջ Ռուսները երեք խոշոր մայրանաւ ունին։ Նաւահանգիստին բերանը զետեղուած խոշոր թորփիլ մը փոթորիկին հետեւանքով ինքնիրեն պայթեցաւ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Չէ-Ֆուէն հեռագիր մը կը հերքէ այն լուրը թէ Ճարոնները գրաւած են Բորթ-Արթուրը։

ԲԵՏԻՐՍՊՈՒՐԿ.— Հեռագրական ռուս գործակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ ցամաքային պատերազմին առեն ո՛չ թէ Ճարոններուն երրորդ զօրաբանակը, այլ յարձակող Ճարոններուն մէկ երրորդը բնաջնջուած եղած է։

ՎԻԵՆՆԱ.— Սխալ է այն լուրը թէ Բորթ-Արթուր գրաւուած ըլլայ։

ԲԵՏԻՐՍՊՈՒՐԿ — Վաֆանգոյի մէջ, Մանչուրիոյ երկաթուղիին վրայ, Ռուսներուն եւ Ճարոններուն միջեւ արիւնալի ճակատամարտ մը տեղի ունենալով Ճարոնները պատերազմի դաշտէն հեռացեր եւ իրենց թնդանօթները հոս քաշեր են։ Ճարոններէն վաթսուն հոգի սպաննուեր են, վիրաւորներ ալ կան։ Ռուսներէն տասներեք հոգի սպաննուած են։

ՎԻԵՆՆԱ.— Շթաքէլպէրկ զօրավարին զօրախումբէն զատ Քուրոպաթկինի զօրավարն ալ պիտի յառաջանայ՝ Բորթ-Արթուրի գրաւումը արգիլելու համար։

— Ճարոնները կը շարունակեն զինուոր համախմբել Բին-Զէուի մէջ։

ՍԷՈՒԼ.— Քորէայի եւ Ճարոնի միջեւ ընդծովեայ հեռագրաթելով կատարուած հաղորդակցութիւնները ընդհատուեցան։

ԼՈՆՏՈՆ.— Բորթ-Արթուրէն մեկնած Չինացիները կ'ըսեն թէ չորս օրէ ի վեր Բորթ-Արթուրի մօտ ճակատամարտ մը կը կատարուի։

ԲԵՏԻՐՍՊՈՒՐԿ.— Թիէն-Ձինէն կը հեռագրեն թէ Խունխուզները ժողովրդեան ձեռքը գտնուած զէնքերը կը գրաւեն եւ երկաթուղին քանդելու համար ա թէ դէպ ի Կա-Նան-Սիոնկի արեւելեան մը կ'երթան։

ԼՈՆՏՈՆ.— Շթաքէլպէրկ զօրավարին հրամանին տակ ոչ թէ մէկ այլ երկու զօրաբաժիններ կան։ Անկէ զատ Միչէնքօ զօրավարին հրամանին տակ գտնուող Խազախներն ալ միացեր են Շթաքէլպէրկ զօրավարին։

— Օքու զօրավարը, վերջապահները պահպանելու համար, իր հրամանին տակ գտնուած զինուորներուն մէկ մասը անջատելով Շթաքէլպէրկ զօրավարին դէմ ղրկեց։

ԲԱՐԻԶ.— Բորթ-Արթուրի դէմ Ճարոններուն կողմէ կատարուած յարձակումին վերաբերեալ զրոյցները հակասական են։ Միւս կողմէ կը ծանուցուի ալ թէ Ճարոնները, այդ յարձակումներուն առթիւ երեք հազար հինգ հարիւր հոգի կորսնցնելով, տեղի տուեր են ետ քաշուիլ։

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ.— Նիւ-Եորք-Հէրըլտ կը ծանուցանէ թէ Մ. Նահանգաց կառավարութիւնը կը զբաղի Փիլիպպեան կղզիները Ճարոններուն տալու խնդրով՝ կարգ մը պայմաններով։

ԼՈՆՏՈՆ.— Բեդերսպուրկէն կը հեռագրեն թէ ռուս կառավարութիւնը սահմանագլուխին վրայ զգուշական միջոցներ ձեռք առած է՝ Չինացիներուն կողմէ ըլլալիք յարձակումներուն համար։

— Չէ-Ֆուէն կը հեռագրեն թէ Նիւ-Զուանկի մօտ Վաֆանկօյի մէջ ճակատամարտ մը կատարուեր է։

ԲԱՐԻԶ.— Մինչեւ այս ժամս չհաստատուեցաւ երէկ տրուած այն լուրը թէ Քուրոպաթկինի զօրավարը եօթանասուն հազար զօրքի գլուխը անցած դէպ ի հարաւ կը քալէ Բորթ-Արթուրը ազատելու համար։

ԼՈՆՏՈՆ.— Թոքիոյէն կը ծանուցանեն թէ Քուրոքի զօրավարը դեռ էր տակաւին Լիաօ-Եանկ չպիտի յառաջանայ։ Ճարոնցի զօրավարին նպատակն է, կ'ըսուի, չթողուլ որ Քուրոպաթկինի զօրավարը օգնութեան փութայ Բորթ-Արթուրի, որուն գրաւումը Ճարոնցիներուն գլխաւոր նպատակներէն է։

ԲԱՐԻԶ.— Ծովակալ Ալեքսիէվ հեռագրով մը Չարին հաղորդեց Բին-Զէուի ճակատամարտին մանրամասնութիւնները։ Ծովակալը կը հաստատէ թէ մայիս 13/26ին տասը ռուս թորփիլանաւեր ղրկուեցան Բին-Զէուի ծոցին մէջ գործող ճարոնական նաւերուն դէմ։ Թորփիլանաւերէն մէկը ժայռերուն վրայ ջախջախուելով ընկղմեցաւ, բայց նաւաստիները ազատեցան։ Բին-Զէուի մէջ ծովային թնդանօթներուն քով գտնուող նաւաստիներէն Շիմանովսքի անուն մէկէն զատ չկայ։ Վեց նաւաստիներ վիրաւորուած են։

ԲԱՐԻԶ.— Վէչէրնի Նովօսթի թերթին տնօրէնը ձերբակալուեցաւ Նիժէլկրատի մէջ։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Էտուարտ Է. Քիլի մէջ.— Այցելութենէն առաջ.— Գերման լրագիրներուն կարծիքը։

Պէռլին 6 յունիս.— Բոսթ, խօսելով Անգլիոյ Թագաւորին կողմէ Քիլի տրուելիք այցելութեան վրայ, կ'ըսէ թէ, այդ այցելութեան նպատակն է ցոյց տալ թէ Անգլիա, վերջերս գոյացած զանազան համաձայնութիւններէ ետքը, միւս ազգութեանց հանդէպ գործելու ազատութիւն մը վերապահած է, ինչպէս կ'ընէ Գերմանիոյ մասին ալ, թէեւ այս վերջինը Երրեակ Դաշնակցութեան միջոցով կապերը աւելի ամուր ըլլան Անգլիան եւ Ֆրանսան միացնող կապերէն։ Բոսթ կը յարէ թէ անգլօ-ֆրանսական համաձայնութեան միակ նպատակն է կարգադրել երկու երկիրներու միջեւ վէճի առարկայ եղող խնդիրներ, եւ այդ խնդիրներէն զատ ուրիշ փոփոխութիւն մը չկայ։ Բոսթ կ'ըսէ.— «Լոնտոնի ու Բարիզի միջեւ աւանդական լաւ յարաբերութիւնները պահպանուած են, ինչպէս պէտք է ըլլան Լոնտոնի ու Պէրլինի լաւ յարաբերութիւնները՝ միջազգային աւանդութեան համաձայն։»

— Վոսիշէ Ցայթունկ կ'ըսէ թէ պատճառներ կան ենթադրելու որ անգլօ-ֆրանսական համաձայնութիւնը կնքուելէ առաջ, Գերմանիոյ ձեռնհաս շրջանակներուն հաւանութեանը արժանացած է։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Միւթէմայիզի ատեանին անդամ անուանուեցաւ Եվգաֆի Նախարարութեան հաշուակալութեան դիւանին նահանգներու ճիւղին ատենադպիրներէն Ահմէտ Հէմտի պէյ։

— Գասթէմօնիի նահանգին Սինոպ գաւառին նայիպ անուանուեցաւ Թորթումի նախորդ նայիպ Մուսթաֆա Սըրրը էֆ.։ Ատանայի նահանգին Արմէնաք գաւառակին նայիպ անուանուեցաւ Լիւլէ Պուրկազի նախորդ նայիպ Հիւսէյին Թահսին էֆ.։

— Առաջին կարգի Միճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ պետական Խորհուրդին անդամ Մազհար Համտի պէյի։ Երկրորդ կարգի Միճիտիէ՝ Իպշեան գաւառին նոր կառավարիչ Սալիհ Վասըֆ էֆ.ի եւ Բ. զօրաբանակին ([illegible]) սպառազէններու առաջին ճիւղին տնօրէն Հասան Թահսին էֆ.ի։ Չորրորդ կարգի Միճիտիէ՝ Նէվշէհիրի մէջ բժիշկ Անթօնիոսեան էֆ.ի։

ԴՐՈՇՄԱԹՈՒՂԹԻ ՆՈՐ ՕՐԷՆՔԸ.— Պաշտօնական Ջէրիտէ մը կը ծանուցանէ թէ դրոշմաթուղթի նոր օրէնքը զոր մաս առ մաս կը հրատարակենք, օգոստոս 1էն պիտի գործադրուի Եէմէնի, Հիճազի, Ափրիկեան Տրիպոլսոյ, Պաղտատի, Պասրայի, Էրզրումի, Մուսուլի, Վանայ, Պիթլիսի, Խարբերդի եւ Տիարպէքիրի նահանգներուն եւ Պինկազիի ու Զօրի գաւառներուն մէջ։ Իսկ Կ. Պոլսոյ եւ միւս նահանգներուն եւ գաւառներուն մէջ յուլիս 1էն։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ.— Միջերկրականի ֆրանսական նաւաբաժինին հրամանատար երկրորդ կարգի Կուրտոն ծովակալը որ պաշտօն ունի Ֆրանսայի նախագահ Պ. Լուպէի [illegible] մը մատուցանելու Վեհ. Սուլթանին, ինչպէս ծանուցինք, երէկ առտու ժամ 1ու կէսին Պոլսոյ նաւահանգիստը ժամանեց Լինուա յածանաւով։ Լինուաի առջեւէն կու գար ֆրանսական դեսպանատան Մուէթ պահականաւը որ Իզմիր տարած էր դեսպան Պ. Քոնսթանը։ Լինուա պարզած էր ծովակալին ու դեսպանին յատուկ դրօշները։ Նաւահանգիստի վերատեսչութեան մէկ շոգենաւակը կ'առաջնորդէր յածանաւը ու պահականաւը։ Լինուա մինչեւ Պէշիքթաշի բացերը գնաց եւ յետոյ դառնալով Պապաթաշի բացերը խարսխեց։ Օսմանեան զինուորները բարեւ կեցած էին։ Լինուա երբ նաւահանգիստէն ներս մտաւ, Սրամայլ, Իզզէսսին, Ֆուաս եւ Իզմիր կայս. շոգենաւերը դրօշներով զարդարուեցան եւ նաւազներն ալ ողջունեցին։ Ֆրանսական դեսպանատան Վօթուր եւ ռուսական դեսպանատան Զաբորոզեց պահականաւերու նաւազներն ալ ողջունեցին։ Լինուա փոխադարձաբար պատասխանեց։ Լինուաի մէջ կը գտնուէին նաեւ դեսպան Պ. Քոնսթան եւ Օսմ. Պանքային ընդհանուր Տնօրէն Պ. Տըֆէ։

— [illegible] արտաքոյակարգ Ղալիպ պէյ, նաւային բարձրագոյն վարժարանին վերատեսուչ Հիւսնի փաշա եւ կայս. թիկնապահներ Լինուա յածանաւը երթալով, Վեհ. Սուլթանին անունով բարի գալուստ մաղթեցին Կուրտոն ծովակալին։ Յածանաւակին մէջ ը գտնուեցան դեսպան Պ. Քոնսթան, ծովակալին եւ սպաններուն կողմէ։ Դեսպանը ծովակալին ներկայացուց Ղալիպ պէյը որ Վեհ. Սուլթանին անունով բարի գալուստ մաղթեց. նաեւ ծովակալին ներկայացուց նաւային բարձրագոյն վարժարանին վերատեսուչ Հիւսնի փաշան որ հիւրամեծարի պաշտօն պիտի վարէ։ Ղալիպ պէյ յետոյ մեկնեցաւ։

— Քիչ վերջը, ծովակալը, դեր-ծովակալ Անթուան, դեսպանը, Օսմ. Պանքային ընդհանուր Տնօրէնը, Կուրտոն ծովակալին հետեւորդ սպաները, հիւրամեծար Հիւսնի փաշա եւայլն դեսպանատան շոգեմակոյկով Թօփխանէի քարափը գացին։ Շոգեմակոյկը անցած ատեն դեսպանատան պահականաւերուն նաւազները բարեւ կեցան։ Քարափին վրայ ծովակալը ընդունեցին դեսպանատան պաշտօնեաները, Հանրային Պարտքի վարչական Խորհուրդին նախագահ Պ. Պերժ, Քրէտի Լիօնէի տնօրէն Պ. Պլանշըն եւայլն։ Ծովակալը եւ հետեւորդները ֆրանսական դեսպանատունը գացին պալատական կառքերով։ Առաջին կառքին մէջ բազմած էին դեսպան Պ. Քոնսթան, ծովակալ Կուրտոն, երրորդ կարգի ծովակալ Անթուան եւ Հիւսնի փաշա։ Կառքին առջեւէն կ'երթային պալատական երկու հեծեալ յիսնապետներ։

— Ծովակալը, երկրորդ կարգի ծովակալ Անթուան, իրենց երկու թիկնապաններով ֆրանսական դեսպանատան մէջ պիտի հիւրընկալուին ո՛րքան ատեն որ Կ. Պոլիս մնան, իսկ միւս սպաները՝ տասներկու հոգի՝ Բերա Բէլէս։ Անոնց ամէն տեսակ ծախքերը կայս. Մասնաւոր Արկղէն պիտի հոգացուին։

— Նաւահանգիստի վերատեսչութեան Թարգմանը, երէկ, Լինուա գնաց եւ վերատեսուչ Սամի փաշայի անունով բարի գալուստ մաղթեց Կուրտոն ծովակալին։

— Ծովային Նախարարութեան Թարգման Մէհմէտ պէյ Լինուա գնաց եւ Նախարար Հասան փաշայի անունով բարի գալուստ մաղթեց ծովակալին։ Յածանաւակին հրամանատարն ալ յետոյ ծովային պաշտօնարանը գնաց՝ փոխադարձ այցելութեան։

— Օսմ. պահականաւին եւ բոլոր դեսպանատանց պահականաւերուն հրամանատարները, երէկ, Լինուա երթալով բարի գալուստ մաղթեցին անոր հրամանատարին։

— Ֆրանսայի դեսպանը երէկ կէսօրին սեղան մը տուաւ ի պատիւ ծովակալին ու հետեւորդներուն։ Ներկայ էին նաեւ հիւրամեծար Հիւսնի փաշա, Օսմ. Պանքային ընդհանուր Տնօրէն Պ. Տըֆէ եւ դեսպանատան պաշտօնեաներէն ոմանք։

— Ծովակալը ու հետեւորդները, երէկ իրիկուն, իրենց հիւրամեծարներուն հետ եւ պալատական կառքերով Պոլսոյ կողմը անցան. այցելեցին Կայս. Թանգարանը, նշանաւոր մզկիթները եւ վայրերը եւ Մեծ-Շուկան։

— Ֆրանսական դեսպանատան մէջ երէկ գիշեր ալ սեղան մը տրուեցաւ ի պատիւ ծովակալին եւ հետեւորդներուն։

— Կուրտոն ծովակալը ու հետեւորդները, այսօր, ներկայ կը գտնուին Սէլամլըքի արարողութեան։

— Այս գիշեր ալ ֆրանսական դեսպանատան մէջ սեղան մը պիտի տրուի, որուն ներկայ պիտի գտնուին կառավարական բարձրաստիճան պաշտօնատարներէն եւ դեսպաններէն ոմանք։ Վաղը գիշեր ալ Ունիոն Ֆրանսէզի մէջ պարահանդէս պիտի տրուի։

— Ծովակալը երեքշաբթի օրը պիտի մեկնի Կ. Պոլսէն։

— Հինգշաբթի նաւակ մը եւ Բէնպէր ու Ձիւնէք շոգենաւակները ծովակալին տրամադրութեանը տակ դրուած են։

— Միջերկրականի նաւաբաժինին բոլոր սպաներէն ոմանք ալ երբեւ զբօսաշրջիկ Կ. Պոլիս եկած են։

— Կայս. Իրատէի մը համաձայն, Լինուա որքան ատեն որ Պոլսոյ նաւահանգիստը գտնուի, սպաներուն եւ նաւազներուն ուտելիքները կայս. անձնական Գանձարանին կողմէ պիտի տրուին։

— Լինուա յածանաւը սպիտակ ներկուած է. ունի երկու ծխնելոյզ, երկու կայմ եւ 2374 թոնօ տարողութիւն։ Երրորդ կարգի յածանաւ մըն է։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.— Գերմանիոյ եւ Սեւ Լերան դեսպանատանց գործակատարները եւ Սէլանիկի ռուսական հիւպատոսը, երէկ, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցան Մեծ-Եպարքոսին եւ արտաքին գործոց Նախարարին հետ։ Սէլանիկի ռուս հիւպատոսը նաեւ տեսակցեցաւ արտաքին գործոց խորհրդականին հետ։

ՌՈՒՄԷԼԻԻ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ.— Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ կը ծանուցանէ թէ, կ'ըսէ Իգտամ, Ռումէլիի նահանգաց մէջ ձեռք առնուած միջոցները գոհացուցիչ արդիւնքներ կ'ունենան։

— Այս շաբթու ալ պուլկար փախստականներէն 802 հոգի իրենց տեղերը վերադարձած են Ռումէլիի նահանգաց մէջ։

— Բոզլըքի գայմագամը Պէլէնէ գիւղը երթալով 8800 ղրուշ բաշխեր է հրկիզեալներուն. նաեւ ութ [illegible] քարիւղ եւ 300 օխա ալ, վերադարձող Պուլկարներուն ալ մէկ ամսուան արմտիք բաշխեր է։ Այդ առթիւ շնորհակալութիւններ եղած են Վեհ. Սուլթանին համար։

Պ. ԶԻՆՈՎԻԷՎ.— Կ. Պոլսոյ ռուս դեսպան Պ. Զինովիէվ որ Բեդերսպուրկ կը գտնուի, անցեալ հինգշաբթի Նիքոլա կայսեր ներկայացեր է։

ԹՂԹԱՏԱՐԱԿԱՆ ԵՒ ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.— Մոնիթէօռ կ'իմանայ թէ կայս. կառավարութեան եւ Պուլկարիոյ իշխանապետութեան միջեւ գոյացած համաձայնութեամբ մը մասնաւոր թղթատարական ու հեռագրական հաղորդակցութիւններ պիտի հաստատուին Պուլկարիոյ եւ Ռումէլիի նահանգաց միջեւ։ Մինչեւ հիմա այդ հաղորդակցութիւնները Կ. Պոլսոյ ու Սէլանիկի ճամբով կը կատարուէին։ Հիմակուան համար առաջարկուած ճամբան է Քէօսթէնտիլ-Էյրի Բալանքա եւ Քոչարինօվօ-Ճումաեա։

ԱՆԳԼԻՈՅ դեսպանատունը այսօր Թարապիոյ ամառանոցը կը փոխադրուի։

ԱՆԱՏՈԼԻԻ երկաթուղիին 21րդ շաբթուան հասոյթը իւրաքանչիւր քիլոմէթրի համար սա եղաւ.— Հայտար Փաշա-Էնկիւրիի գիծ (578 քիլոմէթր) 10,195 ֆր. նախորդ տարիէն 515 աւելի եւ միւս շաբաթներէն ալ 969 պակաս։ Էսկիշէհր-Գոնիայի գիծ (445 քիլոմէթր) 6453 ֆր. նախորդ տարիէն 153 պակաս եւ միւս շաբաթներէն ալ 2199

ՀԱՅԵՇ պատուիրակութիւնը, երէկ, շոգեմակոյկով պտոյտ մը կատարեց վերին Վոսփորի մէջ։

ՄԱԼԹԵՊԷԻ ԵՒ ԿՂԶԻՆԵՐՈՒ միջեւ որոշեալ երթեւեկութիւնը պիտի կատարէ Պ. Քոզմէթոյի սեպհական նաւակը, շոգենաւը որ յառաջիկայ երկուշաբթիէն պիտի սկսի։ Շոգենաւին ներքին մասը կահաւորուած է այդ առթիւ։ Պայմանագրութիւնը երէկ կնքուեցաւ։ Օրը ութ անգամ Հէյպէլիէն ու Մեծ Կղզիէն Մալթեպէ պիտի երթայ եւ կամուրջէն ալ հօթը անգամ Մալթեպէի ճամբով Հէյպէլի ու Մեծ Կղզի։

ՏՈՎԱՑԻՆ նախաքարութիւնը ծանոյց պէտք եղած տեղերը որ Մախսուսէի շոգենաւերը փութով ձեռնարկեն Սեւ Ծովի ու Միջերկրականի նաւահանգիստներուն երթեւեկութեանց։

ՍՈՖԻԱՅԻ ռուսական ընդհանուր հիւպատոս Պ. Պախմէթիէվ Թէհրանի դեսպան կարգուած է։ Անոր պիտի յաջորդէ Վատիկանի մօտ ռուս դեսպանատան քարտուղար Պ. Սալզանով։

ԶԲՕՍԱՆՔԷ ՎԵՐԱԴԱՐՁԻՆ. — Եէնի Գուլէի երկաթուղիի գործարանին գործաւորներէն Ռաուֆ, երէկ, Ֆիլօրիա երթալով բաւական լաւ ժամանակ մը անցուց, աւելորդ է ըսել թէ գլուխն ալ չափէն աւելի տաքցնելով։ Իրիկուան երբ կը վերադառնար, երեք մէթր խորութեամբ փոսի մը մէջ ինկաւ. գլուխը քարի մը զարնուելով ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։ Ոստիկան անկարող վիճակի մէջ ըլլալով, հիւանդանոց տարուեցաւ։

ՖԵՆԷՐ բնակող Տիմիթրի Զախարիատի, 50 տարեկան, քարտուղար Ռէժիի վարչութեան մէջ, երէկ իր գօտիովը սենեակին առաստաղէն ինքզինքը կախեց, բայց շուտով իմացուելով ազատուեցաւ։

ՀՐԴԵՀ.— Երէկ գիշեր ժամ 7ին Բեբէք, Փափազ Քէօբրիւ, Սէթրաթի անուն մարդու մը տունէն հրդեհ ծագեցաւ։ Թէ' այդ տունը եւ թէ կից գտնուած ուրիշ տուն մը այրեցան։

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԴ. — Այգեստանները ծծմբելու (քիւքիւրթլէնմէք) տարւոյն շրջանը մօտեցած ըլլալով, Օսմ. Հանր. Պարտքի Վարչութեան խողեար հասոյթներու ընդհ. Տեսչութիւնը կը յիշեցնէ այգեգործներուն թէ անհրաժեշտ է նոյն միջոցիս գործադրութեանը ձեռնարկել, իրենց բերքը ապահովելու համար։ Ինչպէս որ էն նախընթաց ազդերով պարզուած է, պղնձի ծծմբատով դարմանեալ կը գործադրուի մինչ ծծմբումը կը ծառայէ օյիտիումին դէմ։ (Պղնձի այս ծծմբատի պատրաստութիւնն է 100 լիտրա ջուր, 2 քիլօ պղինձի ծծմբատ եւ 2 քիլօ զօրաւոր կիր)։ Շատ օգտակար է որ ծծմբելու գործողութիւնը իր նախազգուշական յատկութեան պատճառաւ հիւանդութեան երեւումէն առաջ կատարուի, նոյն իսկ անհրաժեշտ է ասիկա', որպէս զի երկարատեւ երաշտութեան մը հետեւանօք հիւանդութիւնը մեծ վնասներ չհասցնէ։ Որովհետեւ այդ երաշտութեան յաջորդող մէկ քանի անձրեւային օրեր բաւական են վնասելու բոլոր բերքերուն։ Եթէ, ընդհակառակը, եղանակը անձրեւոտ ըլլայ, ծծմբելու գործը պէտք է որ աւելի յաճախակի ըլլայ' քան օրը անգամ մը, այգեստանին ամբողջ տարածութեան վրայ։ Դարմանումի վերջին գործողութիւնը պէտք է կատարուի այգեկութքէն 15 օր առաջ։ 2—5

* *

Հանր. Պարտքի Վարչութիւնը կը ծանուցանէ շահագրգռուողներուն թէ Օմըրլիին եղերք (Մանասթըրի նահանգ) Կուրիճէի, Պլաշիճէի, Մէլասէի, Էնկիսի, Ռոթրոհաչէի, Լոգանիչէի, Թրարպիչէ-Մաւաի, Բէչքան-Վաեի, Բէչքան-Բէնարիի, Մոգլէնէի նաւամատոյցներուն առջեւ 1320 Մարտ 1էն սկսեալ չորս տարուան շրջանի մը համար ձկնորսութեան իրաւունքը աճուրդի, ինչպէս նաեւ Վազքի վերաբերող Վասքայի, Թրապզիզէի եւ Սուրըքի նաւամատոյցներուն մէջ՝ վերոյիշեալ շրջանին համար ձկնորսութեան տուրքի (հարիւրին 20) աճուրդը փակուած է 420,000 ղր.ի։ Վերջնական աճուրդը տեղի պիտի ունենայ ամսոյս 31ին (Հ. Տ.). ուստի այն անձերը որ կ'ուզեն յանձնառու ըլլալ, պարտին դիմել Կ. Պոլսոյ Կեդր. Վարչութեան եւ կամ Օմըրլիի Հանր. Պարտքի գործակալութեան։

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

19/1 Յունիս 2—7

ՏՈՒՔԹ. Պ. Մ. ԱՖՐԻԿԵԱՆ

Մինչեւ բժիշկ Վիէննայի հոչակաւոր Նօթնագէլի Քլինիքին մէջ, կը ծանուցանէ թէ, տեղւոյն մասնագէտ Բրոֆէսէօրներուն հետ բժշկական խորհրդակցութիւններ կը կատարէ իրեն դիմող հիւանդներուն վրայ։ Հասցէն է Dr. Paul Afrikian

ՆՈՐ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ
ԴՐՈՇՄԱԹՈՒՂԹԻ

Բ. Բաժանում. — Առեւտրական մուրհակներ։

Յօդ. ԺԴ. — Օտար երկիրներէ եւ օսմ. այն նահանգներէն, ուր այս կանոնագրով որոշուած տուրքերը չեն գանձուիր, օսմ. երկիրներու վրայ քաշուած փոխանակագիրներ, ի հրամանի եւ կամ կրողին վճարուած մուրհակներ, մանդաներ, եւ ղրկուած փոխանակագիրներ, եւ առհասարակ, ծախսուած ամէն տեսակ առեւտրական թուղթեր ու մուրհակներ, Թուրքիոյ մէջ պատրաստուածներուն նման, նախորդ յօդուածին տրամադրութեան համաձայն, համեմատական տուրքի ենթակայ են։ Օտար երկրէ մը ուրիշ օտար երկիր ղրկուած եւ Թուրքիոյ մէջ շրջաբերութեան հանուած ամէն տեսակ առեւտրական թուղթեր, նման անոնց, որոնք յիշուած են վերեւ, առաջերկրորդ յօդուածին տրամադրութեան համաձայն, համեմատական տուրքի կէսին ենթակայ են։ Վերոյիշեալ առեւտրական թուղթերը, Թուրքիոյ մէջ գնուելէն եւ ծախուելէն առաջ, դրոշմատուրքը պիտի գանձուի զանոնք առաջին անգամ գործածողներէն։

Յօդ. ԺԵ. — Մէկ, երկու, երեք եւ կամ աւելի աւելի օրինակ պատրաստուած փոխանակագիրներուն, եւ ուրիշ առեւտրական թուղթերուն միայն շրջաբերութեան հանուած օրինակները դրոշմատուրքի ենթակայ են, այնպէս որ շրջաբերութեան չհանուած օրինակներէն մէկուն դրոշմատուրքը վճարուած ըլլալը՝ շրջաբերութեան մէջ գտնուած օրինակին դրոշմատուրքէ զերծ մնալը չի տրամադրեր։

Յօդ. ԺԶ — Դրոշմուած փոխանակագիրներ եւ ուրիշ առեւտրական ու շրջաբերութեան հանուած թուղթեր, առեւտրական կանոնագրին 76 եւ 78 յօդուածներուն տրամադրութեան համաձայն, փոխադարձ երաշխաւորութեան առաւելութիւնը չեն կրնար ունենալ։ Այսպէս փոխանցողները երաշխաւորութենէ զերծ ըլլալով՝ փոխանակագիրը ստացողին կողմէ չընդունուելու պարագային, փոխանակագիրը կրողը կրնայ անոր փոխարժէքը պահանջել զայն քաշողէն եւ դատ բանալ։ Ընդունուելու պարագային, փոխանակագիրը կրողը միայն կրնայ անոր փոխարժէքը պահանջել զայն քաշողէն եւ դատ բանալ։ Միայն թէ փոխանակագիրը քաշողը՝ անոր պայմանաժամին վճարման առեն զայն ընդունողին քով փոխարժէքը գտնուիլը եթէ ապացուցանէ, ամէն տեսակ պատասխանատուութենէ զերծ պիտի ըլլայ։ Ցիշեալ թուղթերը մասամբ դրոշմուած պարագային, փոխանակագիրը կրողը միայն պակաս եղած մասին համար դիմում ընելու իրաւունք պիտի չունենայ։

Գ. Բաժանում. — Ապահովագրութեանց նկատմամբ

Յօդ. ԺԷ. — Ապահովագրական պայմանագիրներու եւ անոնց տեղ գործածուելիք ամէն տեսակ մուրհակներ, իններորդ յօդուածին երկրորդ մասին մէջ նշանակուած որոշ տուրքերուն ենթակայ են։ Սակայն ապահովագրողին կողմէ տրուելիք ընկալագիրը եւ անդորրագիրը, ի՛նչ տեսակ մուրհակ ալ ըլլայ, իբր վարձք առնուած գումարին համաձայն, ստորեւ նշանակուած բաղդատական տուրքին ենթակայ պիտի ըլլան։ Ցամաքային փոխադրութեանց եւ ծովային ապահովագրութեանց, ինչպէս նաեւ բոց առապահովագրութեանց եւ փոխադրութեանց բաժանորդական ապահովագրութեանց, կործանումի, սառնամանիքի, ողողումի եւ ուրիշ երկրագործական ու անասուններու փճացման դէմ եղած ապահովագրութեանց համար սա դրոշմատուրքերը որոշուած են.

200 ոսկիի ապահովագրութեանց համար, 10 փարա։ 200 ոսկիէն մինչեւ 500 ոսկի ապահովագրութեանց համար 15 փարա։ 500 էն վեր 20 փարա։ Հրդեհի ապահովագրութեանց համար՝ մինչեւ հարիւր ոսկի՝ 10 փարա։ Հարիւր ոսկիէն վեր մինչեւ հինգ հարիւր 15 փարա։ Հինգ հարիւրէն վեր մինչեւ հազար՝ 20 փարա։ Հազարէն վեր երեսուն փարա։ Կեանքի ապահովագրութեանց համար մինչեւ հարիւր ոսկի՝ 5 փարա։ 100էն մինչեւ 300 ոսկի՝ 10 փարա։ 300էն մինչեւ 500 ոսկի՝ 15 փարա։ 500էն մինչեւ 1000 ոսկի՝ 20 փարա։ 1000էն մինչեւ 2000 ոսկի՝ 30 փարա։ 2000էն վեր գումարներու համար՝ 1 ղրուշ։ Այս տուրքերը հարիւրին վրայ պիտի հաշուուին։ Հարիւր ղրուշի կտորակը հարիւր ղրուշի վրայ պիտի հաշուուի։

Ապահովագրական պայմանագիրներէն զատ, անդորրագիր ալ եթէ տրուի, անիկա դրոշմատուրքէ զերծ պիտի մնայ, պայմանաւ որ ապահովագրական պայմանագրին ենթակայ որոշ տուրքէն զատ համեմատական դրոշմաթուղթ ալ փակցուած ըլլայ վրան։ Այս պարագային, անդորրագրին վրայ սա բացատրութիւնը գտնուելու է. «Դրոշմի տուրք... թուական եւ... թիւ պայմանագրէն առնուած է։»

Յօդ. ԺԸ.—Նախորդ յօդուածին մէջ նշանակուած թուղթերէն անոնք որ օտար երկիրներու մէջ պատրաստուած են եւ օսմ. երկիրներու մէջ գործածուող բոլոր մուրհակները նոյն տուրքին ենթակայ են։

Յօդ. ԺԹ.—Փոխադրութեան Ընկերութեանց կողմէ տրուած քոնէշմաններ եւ նմանօրինակ թուղթեր պարունակող ապահովագրութիւններ երբ ապահովագրական պայմանագիր պիտի համարուին եւ ըստ այնմ տուրք պիտի գանձուի։

Յօդ. Ի. — Ամէն տեսակ ապահովագրական ընկերութեանց կողմէ կատարուած դիմումին վրայ, դրոշմատուրքի վարչութեան կողմէ յատուկ տետրակ մը պիտի տրուի, որուն մէջ կատարուած արձանագրութեան համաձայն, տուրք պիտի գանձուի։ Ցիշեալ տետրակին մէջ պիտի արձանագրուին ապահովագրական Ընկերութեանց կողմէ թէ' ուղղակի եւ անուղղակի, թէ միջնորդներու եւ թէ պաշտօնեաներու միջոցաւ կատարուած ապահովագրական գործերը եւ երկարաձգուած գործառնութիւնները, անոնց դրամագլուխները, ապահովագինները եւ աւելցուած ապահովագինները։ Այդ արձանագրութեանց համաձայն, գանձուած տուրքերուն քանակութիւնը դրոշմատուրքի պաշտօնեաներու կողմէ յիշեալ տետրակին մէջ պիտի նշանակուի տարւոյն վերջը։ (*)

(Շարունակելի)

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Պատրիարքը հրաւիրուած է յառաջիկայ կիրակի առաւօտ Պատարագ մատուցանել Գալֆաեանց եկեղեցին, որուն տօնախմբութիւնն է։

—Ցովսէփ Իզմիրեանց Գրական Ցանձնաժողովը գումարուեցաւ երէկ Բերա, Ս. Պատրիարք Հօր բնակարանը նախագահութեամբ Ն. Սրբազնութեան։ Ցանձնաժողովը քննեց յառաջիկայ 1905ի մրցանակի համար ներկայացուած երկասիրութիւնները եւ նկատելով որ ներկայ երկամեայ մրցանակներու համար որոշեալ նիւթերու համապատասխանող միայն մէկ գործ ներկայացուած է, որոշեց կրկնել այդ մասին առաջուընէ հրատարակուած ծանուցումը, որպէս զի մինչեւ յառաջիկայ դեկտեմբերի վերջ ներկայացուին պէտք եղած երկասիրութիւնները. — Ուշադրութեան առաւ նաեւ գրական մրցանակի եւ Շահնազարեան կտակի դրամագլուխներու հաշիւները եւ գնահատելով դրամագլուխներու արդիւնաւորման համար գանձապետին տարած աշխատութիւնները, որոշեց գոհունակութեան գիր մը գրել յիշեալ գանձապետին։ — Կիլիկիոյ Կաթողիկոս Տ. Սահակ Սրբազան ինչ ինչ տեղեկութիւններ խնդրած ըլլալով Շահնազարեան կտակի մասին, որոշուեցաւ մանրամասն տեղեկութիւններ հաղորդել Ն. Սրբազնութեան։ — Հանգուցեալ տալեա Զաւէնի կտակին տրամադրութեան համաձայն՝ ուսանողի մը ընտրութեան պէտքը չնշուած ըլլալով, որոշուեցաւ պաշտօնական ծանուցմամբ մրցման հրաւիրել փափաքողները։ — Ցանձնաժողովը սահմանեց զատ զբաղեցաւ Վանայ Սանդխտեան վարժարանի եւ այլ կտակային խնդիրներով։

—Պ. Ներսէս Շահլամեան, որուն մահը ծանուցուեցաւ, թաղուեր է Բեղերապուրկի Հայոց գերեզմանատան մէջ։ Ցաւոց կարգաւորութեան եւ թաղման ներկայ գտնուեր են արդիւնք, Բեղերապուրկի հայ ուսանողները, տեղացի Հայեր եւ հանգուցեալին ընկերները։ Նշանաւոր երգիչ Ամիրջանեան պատարագի միջոցին երգեր է։ Ինչպէս յայտնի է, հանգուցեալ Շահլամեան իր ուժեղ ձայնով կ'երգէր Բեղերապուրկի հայ եկեղեցւոյն մէջ։ Տեղական ռուս թերթերը համակրելից հատուածներ նուիրեր են Շահլամեանի յիշատակին։

—Կրէտէի Տ. Աւետիս քհնյ.ն անհրաժեշտ Պոլիս եկած ըլլալուն համար միամսեայ փիլանդրկութեան դատապարտուած էր Կրօն. Ժողովին կողմէ։ Այս անգամ Տ. Աւետիս քհնյ. մեղայագիր մը գրած է Ս. Պատրիարք Հօր, որ զայն Կրօն. Ժողովին նկատառմանը պիտի յանձնէ։

—Ռապէրթ Գոլէճի եւ Համ Սքուլի տարեկան քննութեանց ներկայ գտնուելու համար Ս. Պատրիարք Հօր կողմէ պիտի երթան Տ. Ներսէս եպիսկ. Աւլանեան եւ Տ. Տ. Մաչեկ եւ Բարգէն Ծ. վարդապետները։

—Հանգուցեալ Միքայէլ էֆ. Ցակոբեանի մահուան առթիւ, որդին Գրիգոր էֆ. Ցակոբեան 15 ոսկի յանձնած է Բերայի Թաղ. Խորհրդոյ, աղքատներուն բաշխուելու համար։ Թաղ. Խորհուրդը աղքատաց մէկ ցուցակը կը պատրաստէ անոնց յանձնելու համար այս նուէրները։ Բերայի Աղքատախնամին ալ 10 ոսկի նուիրուած է։

ՀԱՐՍԱՆԻՔ

Այս երկուշաբթի օր Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյն մէջ տեղի ունեցաւ Վերապատուելի Ատեանի անդամ Ցովհաննէս էֆ. Զիրաք Թորոսեանի պսակադրութիւնը, Օր. Երանուհի Միսաքեանի հետ, դուստր Միսաք Մինէրեան էֆ.ի, վաղեմի պաշտօնեայ Փարատներու վարչութեան, այժմ հանգստեան կոչուած։ Եկեղեցական արարողութեանց նախագահեց Երուսաղէմի Պատր. Փոխանորդ Տ. Գէորգ եպիսկ. Երէցեան, չուրջը ունենալով երկու վարդապետ եւ տասներեք քահանաներ։

Թորոսեան էֆ. տակաւին սուգի մէջ ըլլալով՝ իր եղբօր մահուան առթիւ, ծանօթներու եւ բարեկամներու հրաւիրագիր չէր ղրկուած, եւ հարսանիքը կատարուեցաւ մտերմական շրջանակի մը մէջ։ Այսու հանդերձ շնորհաւորական բազմաթիւ հեռագիրներ ուղղուած էին զանազան քաղաքներու մէջ գտնուած երկու կողմի ազգականներէ եւ բարեկամներէ, ինչպէս նաեւ ծաղկեփունջեր նուիրուած էին։

Ցիշենք, մասնաւորապէս, շնորհաւորութեան եւ օրհնութեան հեռագիրը Երուսաղէմի Ս. Պատրիարքին, որ մեծ համակրութիւն ու համարում կը տածէ Թորոսեան էֆ.ի անձին նկատմամբ։

Խմբագրութիւնս կը փութայ իր ջերմագին շնորհաւորութիւնները ուղղել այս բարեբաղդ ամուսնութեան առթիւ Տէր եւ Տիկին Ցովհ. էֆ. Թորոսեանի ինչպէս նաեւ Թորոսեան ու Միսաքեան ընտանիքներուն։

ԲԵՐԱՅԻ ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄԸ

Աղքատախնամս կը փութայ ծանուցանել թէ մայիս 3էն մինչեւ այսօր հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են.

Տիկին Տիրուհի Մ. Ցակոբեան իր ողբացեալ ամուսնոյն մահուան առթիւ 1080 ղր., Բարեկեր Ոմն պարտուց հատուցման յանձնաժողովի ձեռամբ 381, Տիկին Մարիամ եւ Օր. Շէրիֆէ Թաշճեան, հանգուցեալ Կարապետ էֆ. Տէրունեանի մահուան առթիւ 216, Տիկին Նեկտար Գարակէօզեանի մահուան առթիւ 200, Կարապետ էֆ. Տէրունեանի մահուան առթիւ 80, Լեւոն էֆ. Կոստանի մահուան առթիւ 60 Գնդեգամնատան եկեղեցւոյ մէջ կատարուած մկրտութեան մը առթիւ 10։

Ազնիւ նուիրատուաց մատուցանելով բազմաթիւ հիւանդաց եւ կարօտելոց շնորհակալութեան զգացմանց հաւաստիքը։

Ի դիմաց Աղքատախնամի

Ատենադպիր	Ատենապետ
Ռ. ՍԱՄԻԿԵԱՆ	ՏՔ. Տ. ԱՃԷՄԵԱՆ

ԱՂՋԿԱՆՑ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ

Սկիւտարի ամերիկեան աղջկանց վարժարանի ամավերջի հանդէսները կը սկսին յունիս 12ին, (Ն. Տ.) կիրակի օրը։ Շրջանաւարտներու քարոզը պիտի խօսի տոքթ. Կէյթս, Ռապէրթ Գոլէճի Տնօրէնը։ Վկայականներու բաշխումը տեղի պիտի ունենայ չորեքշաբթի օր, կէս օրէն յետոյ ժամը 3 ին, եւ այս առթիւ շրջանաւարտներու ուղերձը պիտի խօսի տոքթ. Ուաշպըրն։

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՈՓԼ)

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՃԱՓՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Չէ-Ֆու, 9 յունիս.— Ռիւթէր կը ծանուցանէ թէ Չինացիներու կողմէ տրուած տեղեկութեանց յիշելով, որոնք յունիս 8ին Բօրթ-Արթուրէն մեկնած են ռուսական իշխանութեանց արտօնութեամբ, չորս օրէ ի վեր ճակատամարտ մը տեղի կ'ունենայ Բօրթ-Արթուրի առջեւ՝ տասը մղոն հեռուն։ Նաւահանգիստին մէջ երեք խոշոր նաւեր եւ քանի մը փոքր նաւեր միայն կը գտնուին։ Չինացիները տեղեկութիւն մը չունին միւս նաւերուն նկատմամբ։ Կ'ըսեն թէ բոլոր ամրոցները վնասուած են ռմբակոծութիւններէն եւ թէ շատ մը տուներ քանդուեր են։

ԼՈՆՏՈՆ.— Չէ-Ֆուէն կը հեռագրեն Ռիւթէրի թէ ճարոնները, Թա-Լիէն-Ուանի ծովածոցին մէջ ականներ փնտռելու առթիւ, ռուսական երկու մարտանաւեր գտեր են՝ ընկղմած։

ԲԵՏԵՐՍԲՈՒՐԿ.—Հեռագրական լուր գործակալութիւնը այսօր կ'ըսէ.— «Կ'ենթադրուի թէ Լիաօ-Եանկէն ստացուած հեռագրին մէջ (երէկ հաղորդուած) որ կ'ըսէր թէ Բօրթ-Արթուրի առջեւ ճարոնական երրորդ զօրաբանակը բնաջինջ եղած է, հեռագրական սխալ մը սպրդած ըլլալու է։ Հաւանօրէն, հեռագրին իմաստին նայելով, ճարոնական զօրաբանակին մէկ երրորդ մասը բնաջինջ եղած է։ (Արդարեւ մեր կարծիքով, հիմնուած մինչեւ հիմա ստացուած տեղեկութեանց վրայ, նախ ճարոնական երրորդ զօրաբանակը ըլլալու չէ, վասն զի Օքու զօրավարին հրամանատարութեանը տակ երկրորդ զօրաբանակն է որ երրորդ զօրաբանակին 15րդ զօրաբաժինին օգնութեամբ կը գործէ Բօրթ-Արթուրի առջեւ։ Ծ. Գ.)

ԲԵՏԵՐՍԲՈՒՐԿ. — Քուրոբաթքին զօրավարին կողմէ Զարին ուղղուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ մէկ քանի հրացանաձգութիւններ կատարուած են ռուսական յառաջապահներու եւ ճարոնական զօրախումբերու միջեւ Ֆէնկ-Հուանկ-Չէնկի հարաւային ու հիւսիսային կողմերը։ Այդ ընդհարումներուն ամէնէն կարեւորը Սայմացիի մէջ կատարուած է, ուր Ռուսներուն կորուստը եղած է երկու սպայ վիրաւորուած եւ հարիւրի չափ զինուորներ մեռած եւ վիրաւորուած։

ԼՈՆՏՈՆ. — Այս առտու Ֆրէտէրիք արքեդուքսը Էտուարտ Թագաւորին մատոյց Աւստրիոյ-Հունգարիոյ բանակին մարէշալի գաւազանը։

ՀՌՈՄ.— Իտալիոյ Թագաւորը ստորագրեց Բեղերապուրկի իտալական դեսպան Մարքի տի Լավրիանօ է Տէլլա Մոնթա կոմսին հանգստեան կոչուելու հրամանագիրը։ Կոմսը իր իսկ խնդրանքով հանգստեան կոչուեցաւ։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ՓԱՐԻԶ, 9 յունիս.— Միշտ բոլորովին հակասական լուրեր կը հեռագրուին Լոնտոնէն եւ Բեղերապուրկէն՝ Բօրթ-Արթուրի դէմ կատարուած յարձակումներուն նկատմամբ։ Սաոյգ միակ տեղեկութիւնները կը հաստատեն թէ չորս օրէ ի վեր կատաղի ճակատամարտ մը կը կատարուի Բօրթ-Արթուրի չուրջը եւ թէ ճարոններուն կորուստը խիստ մեծ է։ Հեռագիր մը կ'ըսէ թէ վեց հազար է այդ կորուստներուն թիւը։ Ճակատամարտը կը շարունակէ քաղաքէն երեք մղոն հեռուն։

ՊԵՐԼԻՆ.— Ճարոնական դեսպանատան մէջ կը հերքուի Բօրթ-Արթուրի գրաւման լուրը։ Կը յայտարարուի նաեւ թէ հազիւ տասը օրէն կրնայ գրաւուիլ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Զինուորական քննադատները կ'ըսեն թէ Քուրոբաթքին զօրավարը պիտի չկարենայ յաջողիլ արգիլելու Բօրթ-Արթուրի գրաւումը, մէկ Շթաքելպերկ զօրավարը փութով դէպ հարաւ կը քալէ եւ բազմաթիւ օգնական զինուորներ ստացած է։

— Ճարոնները հետզհետէ զինուոր կը համախմբեն Բին-Զէուի մէջ եւ իրենց դիրքերը կը զօրացնեն։

— Բօրէտան ծովուն կապող ընդծովեայ հեռագրաթելը խզուեցաւ։

— Էսպանիոյ Թագաւորը յունիս 23ին Բիլ պիտի այցելէ։

ՌԻՕ-ԺԱՆԷՅՐՕ.— Պրազիլիա որոշեց իր նաւատորմին վրայ քանի մը մարտանաւեր աւելցնել։ 250 միլիոն ֆր.ի փոխ մը անհրաժեշտ պիտի ըլլայ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 27 Մայիս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Միացեալ	Օ. Ո.	91	30
Ամէնէն բարձր գին	»	91	37
Ամէնէն վար գին	»	91	19
Ռումէլիի Երկաթուղի գոց.	Ֆր.	120	87
Ամէնէն բարձր գին	»	121	25
Ամէնէն վար գին	»	120	62

ԲԱՑՈՒՄ 28 Մայիս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Միացեալ	Փ. Կ.	91	26
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	120	75
Շիրքէթի Խայրիէ		29	—
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Ցունական պանքա		428	—
Տէբբօզ		258	—
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	53
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		6	12
» ժուիսանս		2	—
» պարտաթուղթ		482	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		510	—
Թրանսվալ		112	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն Ա		274	—
» » » Բ		267	50
Լավրիօն		51	—
Անատոլի երկաթուղի բաժնեթուղթ		12	7
» պարտաթուղթ	«	326	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 9 Յունիս

Անգլիական Քոնսոլիտէ		90	53
Միացեալ պարտք բաց.		83	37
գոց.		83	63
Օսմանեան Պանքա		13	37
Ռուսական 1890		—	—
Հելլենական 5 %		45	50
» Մօնօբօլ		47	—
Պուլկարական 1888		93	—
Էժիբսիէն Ինիֆիէ		104	50
[illegible]		—	—
Թրանսվալ		4	31
Այտըն երկաթուղի		12	5
Փոխանակագիր		25	32 ½

ՓԱՐԻԶ, 9 Յունիս

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		97	92
Միացեալ պարտաթուղթ բաց.	Ղբղ.	84	67
գոց.	»	84	85
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	584	—
Օսմանիէ	»	—	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	122	25
Օսմ. [illegible]	»	459	—
Օսմ Ռէժի	»	260	—
Բրիօրիթէ Թիւրք 4 %	»	487	—
Քրէտի Լիոնէ գուրօնը կտրած	»	1107	—
Իտալական Ռանթ	»	103	75
Սպանիական արտաքին	»	85	67
Թրանսվալ	»	110	—
Ռուսական 4 %, 1901	»	—	—
Զէք Լոնտոնի վրայ	»	25	200
[illegible]	»	—	—

ՎԻԷՆՆԱ, 9 Յունիս

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	Ֆր.	239	50
Ռումէլի երկաթուղի	»	128	75
Օսմ. Ռէժի	»	—	—

ՊԵՐԼԻՆ, 9 Յունիս

Միացեալ պարտաթուղթ	Ֆր.	82	70
Ռումէլի երկաթուղի	»	128	25
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	102	40
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	300

ՊՐԻՒՍԷԼ, 9 Յունիս

Միացեալ պարտք		84	18
Ռումէլի երկաթուղի		121	75

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՄԵՐԹԷՊԱՆԻ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 16,
ԻԶԶԷԹ ՓԱՇԱ ԽԱՆԻՆ ՔՈՎ, ԿԱԼԱԹԱ

Յարգոյ հասարակութեան կը ծանուցուի թէ այս վաճառատունը կը ծախէ Պրիւսէլի գորգեր, թիւլէ ընտիր վարագոյրներ, այլ եւ այլ տեսակ քօրնիշներ, կարասիներու յարդարման յատուկ կերպասներ՝ բամպակէ, բուրդէ, մետաքսէ, նաեւ հայելիներ, քօնսօլներ, պիւֆէներ, մահճակալներ, աթոռներ, նկարներ, պատի ժամացոյցներ, եւն.։ Բոլոր այս ապրանքները կը ծախուին չափաւոր պայմաններով։ Վաճառատունը իր յաճախորդներուն տրամադրութեան տակ կը դնէ սալոնի, ննջասենեակի եւ ճաշասրահի ամբողջական կարասիներ։ Օթեցազարդութեան առաջնակարգ տուներ վարած օթեցարար մը պատրաստ կը գտնուի վաճառատան մէջ, կարասիներու յարդարման աշխատութիւններ կատարելու համար։

ԱՄՍԱԿԱՆ ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐ
ՀԱՍՏԱՏ ԳԻՆԵՐ

Բացարձակապէս ապացուցուած է թէ Օտօլը լաւագոյն ծանօթ արտադրութիւնն է, բերնի եւ ակռաներու մաքրութեան համար։

ԱՄԷՐ ՊԻՔՈՆ
ԱՄԵՆԱԲԱՐՁՐ ԴՆԱՀԱՏՈՒՄՆԵՐՈՒ
ԱՐԺԱՆԱՑԱԾ ԶԱՆԱԶԱՆ
ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

ԱՄԷՐ ՊԻՔՈՆԸ, ամէնէն շատ քինքինա պարունակող սա կազդուրիչ ըմպելին, պատրաստուած է ալժերիական հողի յատուկ տունկերով։ Իր կազդուրիչ ու հակատենդային յատկութիւններուն համար է որ կը յանձնարարուի անոր գործածութիւնը։ Առաւօտ անօթի փորանց կամ ճաշէն առաջ առնուած սանկ՝ բարերար ազդեցութիւն մը կ'ունենայ։ Այդ ըմպելիէն շնորհիւ՝ մարդուս ազատ ուժերը կը վերանորոգուին եւ անձը զերծ կը մնայ։

Ծանօթ. — Անխիղճ մարդիկ մեր վաճառանիշը կեղծած ըլլալնուն Ամէր Պիքոն սպառող մեր բոլոր յաճախորդներուն խորհուրդ կու տանք առաջնակարգ տուներու միայն դիմել, որպէս զի կեղծիքը չառնեն. պէտք է պահանջեն որ շիշերը Իւնիոն տէ Ֆապրիքանի դրոշմը կրեն։

Միակ ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ մէջ Պ. Լ. ԲԱՐՄԱ։

Պ. Պ.

Բ. Պանոմի	Ղալաթիա	
Ս. Ռէչչիօ	»	
Էքոնոմիք Գօօբէռաթիվ	Ղալ. եւ Բերա	
Ռոզարիօ Սիւսսէ	»	
Բաքասօրալլօ եւ Մէլէթիատէս	»	
Ժ. Սթավրօբուլօ	»	
Քօթթօպի եղբարք	»	
Վէնսան Գասապեան (դեղավճ.)	Կ. Պոլիս	
Մէհմէտ Բեհզիմ	»	»
Տ. Մէզրիքի որդի եւ Ընկ.	»	»
Մ. Մէզրիքի	»	»
Թ. Լինօ	»	»
Պ. Սէֆէրեան	»	»
Ժ. Վօնթիզիանօս եւ Ընկ.	»	»
Էմիլ Լանտրեան		Բերա
Տէմէթրաքօբուլօ եղբ.ք եւ Ընկ.		»
Թ. Սուրէնեան Բերա, Կ. Պոլիս, Ղալաթիա		
Պօն մարշէ		Բերա

եւն. եւն. եւն. 21—25

ԻԼԱՆ

Եալովա գազասընտա իտէլի էհալի իլէ միւճէաաէտէն ինշաաը թէգարրիւր իտէն օն ալթը օտա իլէ իքի սալօն վէ միւշթէմիլաթը սաիրէյի հավի հիւքիւմէթ տաիրէսի պիլմիւնագասա Տէրսաատէթ սաքինլէրինտէն Բալըգը Հաճի Արթին գալֆա էօհտէսինէ իհալէ վէ եիրմի պիր պին ղրուշտա իթա գըլընտըղը հալտէ զէմինտէն պիր արշըն եիւքսէք օլան թէմէլ տիվարլար իլէ ալթ գաթ թավլա տիվարլարընտան պիր գըսմընը եափտըգտան սօնրա խիլաֆը մուգավէլէ օլարագ ինշաաթը թէրք ու թաթիլ իթմէքտէ հաալ օլան մէճպուրիէթէ պինաէն մահքէմէյէ պիլմիւրաճաա քեաֆիլի ղարար ու զիյան քէնտիսինէ քէֆիլէնէ աիտ օլմագ իւզրէ ազտըն ֆէսխիլէ ինշաաթըն իքմալինէ իգտիսա իթմէքտէ թաքթըր հիւքմ ու գարարը ալընմըշ վէ պիլիթիզան չէրէֆվէրտա իտէն էմր մուճիպինճէ միրքիւր հիւքիւմէթ տաիրէսինին պագիյէ ինշաաթը պու քէրէ եէնիտէն մէվգիի միւնագասայա գոնուլմուշ օլտուղունտան րէսմ վէ քէշֆի սաայիրը մուճիպինճէ տաիրէի մէզքիւրէ ինշաաթընը թէէմմիւնաթը նագտիյէ վէ խաւսա քէֆալէթի միւթէպէրէ իրայէսիլէ ալրէօհտէ վէ իքմալ իթմէք իսթէյէնլէրին սէնէի հալիէ հազիրանըն օն պէշինճի գատար Եալովա միւթէսարրըֆլըղը Գօմիսիօնը մախսուսընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

Ֆի 25 Մայըս 320 1—3

ԻԼԱՆ

(Խազինէի Խասսայի Շահանէ)

Խազինէի Խասսայի Շահանէյէ միւ[illegible] մէվգիի միւնագասայա վազ [illegible]

Ֆի 26 Մայըս 320 2—3

* *

Խազինէի Խասսայի Շահանէյէ միւ[illegible]

Ֆի 24 Մայըս 320 3—3

(*) Երէկուան թիւին մէջ, անուշադրութեան հետեւանօք, մոռցուած էր Գ. Հատուածին թիւ 77 ը, որ սա է. — «Պաշտօնական շրջանակներու կողմէ թուղթի կամ խուտաքարտի վրայ գրուած եւ անհատներու չհանուած վերաբերեալ ծանուցումներու համար 5 փարա։»

ՅՕԴԱՑԱՒ եւ ՅՕԴԱՍԱՊ

ԱՊԱՀՈՎ ԲՈՒԺՈՒՄ
ԿՕՏԻՆԱՅԻ ԸՄՊԵԼԻՈՎ

Պատրաստուած Աւստրիոյ-Հունգարիոյ կայսերական-արքայական համալսարանի տարրաբաններէն
Ռ. ԵՒ Ժ. ԿՕՏԻՆԱՅԻ կողմէ

Յօդացաւային բոլոր հիւանդութիւններ, ինչպէս գիշու ցաւ, ջղացաւութիւն, մէջքի ցաւ, կոնակի ցաւեր եւ ծունկերու ցաւեր արմատական կերպով կը բուժուին ԿՕՏԻՆԱՅԻ ըմպելով։

Ամբողջ Թուրքիոյ համար ներկայացուցիչ Տ. Գ. ՏԱՎԻՏՕ եւ Ընկ., Գավաֆեան խան Թիւ 5։

Կը գտնուի նաեւ Վիէննայի-Գալաթայի էֆ. դեղի մթերանոցը եւ բոլոր գլխաւոր դեղարաններ։

Դեղատուները երբեք չիշէն պակաս չի գրկուիր

Դեղատներու համար կը փնտռուին պատուաւոր եւ գործունեայ գործակալներ, խիստ նպաստաւոր պայմաններով։

Առաջնակարգ Ընկերութիւն **Հոնկրուազ** Ընդհանուր Ապահովագրութեանց

ՀԻՄՆԵԱԼ 1857ԻՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿՈՎ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Ի ՊՈՒՏԱՊԷՇԹ

ԿԵՆԱՑ ԲԱԺԻՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ՎՃԱՐՈՒԱԾ 332 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ 114 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԳՈՒՄԱՐ 461,035,390 ՖՐԱՆՔ

Սոյն Ընկերութեան պայմանները՝ Թուրքիոյ մէջ գործող միւս Ընկերութեանց պայմաններէն, ԱՄԵՆԷՆ ՆՊԱՍՏԱՒՈՐՆԵՐՆ ԵՆ։

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ խիստ օգտակար պայմաններով ու անմրցելի գիներով.— ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ի դէպ մահու եւ կենաց՝ շահաբաժնի մասնակցութեամբ եւ երաշխաւորեալ տոկոսի սակերով, ինչպէս նաեւ աղջկանց դրամօժիտի ու մանկտղայոց դրամագլխի կազմութեան, եւ ցմահ գանձելի տարեթոշակներու։

Կ'ԱՐԺԷ ՈՒՐԵՄՆ ԱՅԼՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵԼԷ ԱՌԱՋ՝ ԱՆԳԱՄ ՄԸ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ ԱՉՔԷ ԱՆՑԸՆԵԼ։ Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար, դիմել Ընկերութեան Ընդհանուր Գործակալութեան։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԲԱՆԿԱՆ

ԴԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏՈՒԱՒՈՐ ՈՒ ՁԵՌՆՀԱՍ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ ԽԻՍՏ ԳՈՀԱՑՈՒՑԻՉ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ
Մեր գործակալք Տ. Գ. ՏԱՎԻՏՕ եւ Ընկ. Գավաֆեան խան, Թիւ 5, Ղալաթիա

Ընդհ. Գործակալ բովանդակ Թուրքիոյ
ՕՐԴԻՔ Զ. ՓԱՌՆԱԴԱՆԻ
Պոլիս Պառնաբան խան

ԲԱՑԱՌԻԿ ԱՌԻԹ
ԸՆԿ ՆԱՆ ԼՈՒՄՈՒՄ

Ընկերութեան լուծման պատճառաւ, Շըմիզըրի Իւնիվէրսէլ (Բերա, Մեծ Փողոց, Թիւ 399) վաճառատան ապրանքներու մեծքը չտեսուած գիներով կը ծախուին։

Գլխաւոր ապրանքներէն յիշենք. շապիկ, ձեռնակներէն, պանչըրըր, ձեռնոց, անսաղմնաւորութիւններ, ներքնի պաշար, ֆանթէզի առարկաներ, եւլն։

Վաճառումը սկսաւ 1904 մայիս 10/23 երկուշաբթի օրէն։ 9—15

ԱՆԽԱՐԴԱԽ ԵՒ ԱՆԱՐԱՏ ԻՒՂ
ԿԵՐԱԿՈՒՐԻ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՆԱԽԱՃԱՇԻ ՀԱՄԱՐ

Պոլսոյ հրապարակին վրայ ծախուած Տրապիզոնի անխառնուրդ եւ անարատ իւղը կը գտնուի Ղալաթիա Խավեար խան Թիւ 32-34, Պազար Անատոլ։

Չափաւոր գինով կարելի է գնել այս իւղերէն, որոնք կը մրցին Սիպերի առաջնակարգ տեսակին հետ, ինչպէս նաեւ օտար երկիրներէ բերուած բազմատեսակ իւղերու հետ։ Հակառակ գնին աժանութեան, համեղ ըլլալուն հետ ունի նաեւ առաւելութիւնը [illegible]։

Պէտք է զանազանել հայ վաճառականի մը մասնաւոր ուղղութեամբ պատրաստած այս իւղերը կարգ մը խարդախուած իւղերէն։ 4 10

ԴԻՄԵՑԷՔ ՊԱԶԱՐ ԱՆԱՏՕԼ
Ղալաթիա, Խավեար խան, Թիւ 33-34

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՒՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն ԲՈՔԷ ՈՒ ԸՆԿ.
ՄԵԿՆՈՒՄՆ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Յունիս 14ին Միտիլլիի, Մարսիլիայէն։
» 20ին Իւմէրիքի, Անտուերպէն։
» 10ին Սամոս, Անվերսէն։

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Յունիս 15ին Միտիլլի, Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում եւ Նովորոսիսք։
» 21ին Իւմէրիքի, ուղ. Մարսիլիա։

Ա. կարգ Բարիզի համար 200 ֆր.
» » Մարսիլիոյ » 160 »
Բ. » Բարիզի » 150 »
» » Մարսիլիոյ » 120 »

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին՝ Թոփհանէ քարափին վրայ։
515 Թ. ՌԸՊՈՒԼ

ՍԻՆԿԵՐ
ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ
THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 490է աւելի պատուոյ վկայական եւ շքադրամ ստացած բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններու մէջ։

Բերա) 1. Մեծ փողոց Պօն Մարշէի դիմաց Թիւ 343 եւ 343 կրկին։
) 2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Կալաթա) 1. Սինկէր խան Թիւնէլի ետեւ։
) 2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս) 1. Սուլթան Համամ Թիւ 2։
) 2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց Թիւ 13։
Սկիւտար) Զարշը պօյը, Թիւ 120։

Դասերը եւ նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, Թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզօղլուի տունը։

ՇԱԽՈՒ ՄԱՂԱԶԱ ԵՒ ՍԵՆԵԱԿՆԵՐ

Կալաթա, Նէր Ալթը Ճամի փողոցին գլուխը Ազգ. Հիւանդանոցի վագֆէն կանխավճար խանութը եւ վրան գտնուած սենեակները ծախու ըլլալով, փափաքողները կրնան դիմել Առեւտրական Սենեկի լրագրին Թուրքերէն ճիւղին գրչապետ Արտաշէս էֆ. Բէօմիւրճեանի։ 6—10

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՕՐՔ

ԱՄԵՆԱՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Զուտ փոխադարձ, հիմնեալ 1845ին

1902 Յունուար 1ին երաշխաւորութեան գանձ՝ Ֆր. 1,506,000,000.

1901ին ապահովագրեալներուն եղած վճարումները՝ Ֆր. 84,000,000։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՕՐՔ 600,000էն աւելի ապահովագրեալ ունի, որոնք կը կազմեն Ընկերութիւնը, եւ որոնց կը պատկանի բոլոր շահերը։ 1901ին ապահովագրելոց վճարուած շահաբաժիններու գումարը Ֆր. 17,500,000։

ԼԱ ՆԻՒ ԵՕՐՔԻ [illegible] [illegible] 8 տարի [illegible] 30 օր [illegible] 5 տարի [illegible] 5 առ 100 տոկոսով [illegible]

ԼԱ ՆԻՒ ԵՕՐՔ 4 առ 100 տոկոսաբեր [illegible] Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել։

Տնօրէնութիւն է Թուրքիա
Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ
Ընդհ. Գործակալ
Ա. ՁՈՒՀԱՃԵԱՆ
Պոլիս, Հաւէ[illegible] խան
[illegible] փողոց, Վէթիգլու խան
Ղալաթիա

ՍԱՆԴԱԼ ՄԻՏԻ
ՄԻԱԿ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ՄԻՋՕՐԻ ՀՈՒՉԱԿԱՒՈՐ ՍԱՆԴԱԼՈՎ
SANTAL MIDY

ՍԱՆԴՕԼ ՄԻՏԻ

Անվնաս. կը ջնջէ ցաւերը, [illegible], նեղութիւնները, 48 ժամուան մէջ կը բուժէ հոսումները. յայտ ազդեցիկ է միզանցքի հիւանդութեանց մէջ, միզանցքաբորբոքման, արիւնամիզութեան, առանց [illegible] պատճառելու, զոր առաջ կը բերեն [illegible] խառն սանդալները։

Ամէն պատիճ ՄԻՏԻ անունը կը կրէ։
Ամէն դեղարաններ
Ա.

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին
Կայսերական Իրատէով
Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892
Թուականը
(20 Սէֆէր 1310)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին Կ. ՊՈԼԻՍ Եէնի խան, Թոփա-ճեայ Ղալաթիա

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը Եէնի Ճամի [illegible] փողոց, Օսմ. [illegible] դիմաց։

Փոխ-գործակալ Պոլսոյ կողմը Գ. Ի. Զաւէօֆ
Մահմուտփաշա, Զերճըլը խան, Թիւ 21

Ընկերութիւնը գործակալներ կը փնտռէ Թուրքիոյ այն ամէն քաղաքներու համար, ուր ներկայացուցիչ չունի։ 194

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ընդմէջ Հըլի Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Գոյօ	1497	Կոզօ	11	Մաւրօ	724	Ռոզարիօ	133
Ալէփօ	3607	Գոլկօ	1906	Կրոտոն	1 95	Մարէնկօ	2273	Սաֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Գորսօ	895	Հիրօ	775	Մարդէլլօ	37 9	[illegible]	1735
Արիոսթօ	2277	Չիթօ	43 1	Հիտալկօ	1581	[illegible]	3 7	Սիլվիօ	1193
Պասսանօ	1822	Տօրինօ	937	Հիտօ	372	Միլօ	1057	[illegible]	1203
Պորոտինօ	1264	Տօրօ	1383	Հորաթիօ	3600	Մոնթէպէլլօ	1135	Թասսօ	1323
Քրավօ	1076	Տանքօ	1713	Հոմէր	595	[illegible]	4 9	Թ. Ուիլսըն	15 6
Պրինօ	841	[illegible]	5 4	Իակօ	2354	[illegible]	1033	Թորօ	3327
Պըֆֆալօ	448	Էկօ	2461	Իտահօ	5 40	[illegible]	41 0	Թոլէտօ	1470
Գիլյօ	1371	Էլտորատօ	1520	Ճունօ	1080	[illegible]	4036	[illegible]	481
[illegible]	1337	[illegible]	84	Քէսօ	1053	Օռլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
[illegible]	1244	Ֆիտօ	914	Քոլփինօ	2307	Բոլէրմօ	637	Վասքօ	1911
[illegible]	1094	[illegible]	1828	Քովնօ	1700	Բոլօ	510	Վոլօ	1289
[illegible]	2729	Ֆլամինկօ	849	[illegible]	1053	[illegible]	229	Վոլթուրն.	2396
Սալէրնօ	831	Ֆրանչիսքօ	4583	Լիբանձօ	2272	[illegible]	1663	Զէթօ	135
Փլոխօ	697	[illegible]	306	Լիվոռնօ	1843	Ռոլլօ	1613	Զէրօ	120
Գոլորատօ	4236	Նիկանօ	1.43	Լորէնցօ	319	Ռոմէօ	1789		

Ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն հոս հասած է։
Սիքիօ շոգենաւը, նաւապետ Սթըրթ։

Ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն հոս կը սպասուի։
Միքասօ շոգենաւը, նաւապետ Թօրբ, ամսոյս 17ին։

Դիմել առ Գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻՋՕՍ
Թիւ 22—24, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա 377

COMP' RUSS
Navigation à Vapeur et de Commer
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւններ
Յուլ. ս

Գշ. 25/7 Սեվաստոպոլ ժամը 10ին առաւօտ. Տարտանել, Միտիլլի, Իզմիր, Քիոս, Թարապլուս-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բոր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին իրիկուն։
Եշ. 27/9 Օտէսա ժամը 10ին առաւօտ։
Ուր. 29/11 Մէթէլին, Իզմիր, Պիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին առաւօտ։ Օտեսա ժամը 2ին իրիկուն։

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
Որք ամիսը երկու անգամ կը բանին Լիվէրբուլի եւ Արեւելքի մէջ։

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Իվէրնիա	18900	Սիլվանիա	559
Սաքսոնիա	18900	Փաննոնիա	484
Լուքանիա	12950	Վէրիա	3229
Քամփանիա	12950	Փավիա	2945
Ուլթոնիա	8845	Թիրիա	2936
Ումպրիա	8128	Սիպերիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2552
Սէրվիա	7392	Ալճէրիա	2181
Աուրանիա	7269	Շէֆալոնիա	16 1

Դիմել առ ՃՈԼԻ Ի ՍԻԿԸՐ
Joly et Seagor
Մէյմանէթլի խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 255

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվէրբուլի, Փորթոյի, Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւեր։

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ռամզէս	3000	Թիպս	2500
Մէնէս	3000	Նիթոկրիս	2401
Թէպըր	3000	Օսիրիս	2250
Քեօնոբուս	3000	Բերա	2210
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3 0	Կասըքնի	1500
Մաչիդ իս	2500	Խիւլէա	1100

Դիմել առ Ժ. Վ. ՈՒԻԹՈԼ եւ Ընկ.
Ուիթոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ եւ ԸՆԿ.
191 13 Ճէյմս Սթրիթ Լիվէրբուլ

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԽՈՒՌՈՒՆՃԵԱՆ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (87)

ԲԻՒՐ ՏԸ ՔՈՒՐՍԷԼ

ԲԱՐԻԶԻ ԳՈՐԾԱՒՈՐՈՒՀԻՆԵՐԸ

ՄԵԾ ՈՒ ԱՆՏԻՊ ՎԷՊ

ԵՐՐՈՐԴ ՄԱՍ

Դ.

ՄԵԾ ՁԻԱՐՇԱՒԻՆ ԴԱՐՁԻՆ

Այսպէս, կառքին մէջ, Ֆրանսուազ Պօտուէն, ստիպուեցաւ ըսելու պառաւին թէ Բարիզ պիտի դառնար, ուր աշխատութիւնները կը կոչէին զինքը։

Պառաւը ըմբռնեց անոր իմաստը։ Հրաժեշտի պահուն, ժպիտ մը անցաւ իր շրթունքներուն վրայէն, եւ ան խօսքը ըրաւ հանդարտիկ ձայնով.

— Յառաջիկայ անգամուան թող մնայ։

Գործաւորուհին եւ իր զաւակը կառախումբ նստան, Սիւզանի իմացնելէ յետոյ իրենց մեկնումը։

Վակոնին մէջ, Ֆրանսուազ գոչեց.

— Բաւ է որ Սիւզան տառապած չըլլայ մեր բացակայութեան պատճառաւ... Մօրաքրոջս համար միայն տեղէն կը շարժիմ։

— Պարտաւոր էինք այդպէս ընելու... պաշտօնական կին մըն է։

— Գիտե՞ս թէ ի՛նչ ըսաւ քանիցս։

— Կը կրահեմ։ Ամբողջ ունեցածը քեզի պիտի կտակէ... Թո՛ղ երկար ատեն ապրի դեռ, մռլթաց Հանրի անկեղծօրէն։ Գիտես թէ դրամական խնդիրները շատ քիչ կը զբաղեցնեն զիս։

— Որովհետեւ դեռ չարաճճի պստիկ մըն ես, պատասխանեց Ֆրանսուազ... Դեռ չես ըմբռնած թէ կեանքը որքա՛ն տաժանելի է, երբ մարդ ստիպուած է իր ապրուստը ճարելու ամէն օր։

Հանրի սիրալիր կերպով պատասխանեց.

— Մայր, ներողութիւն կը խնդրեմ քեզմէ... Ի՛նչպէս կրնամ անգիտանալ այդ բանը, երբ աչքիս առջեւ ունիմ քու տառապած կենդանի օրինակդ։

— Շատ ուրախ պիտի ըլլամ, երբ օրին մէկը, փոքր դրամագլխի տէր տեսնեմ քեզ... Ինքնիրենս պիտի ըսեմ. «Հիմա կրնայ ամուսնանալ։»

— Եթէ ժառանգութեան մը չսպասէիր, զիս ամուսնացնելու համար, հիմա քու դիմացդ նստած չպիտի ըլլայի նստարանին վրայ։

— Իրաւունք ունիս... ճիշդ այդ պատճառաւ է որ այսօր կը զգամ պարտաւորութիւններ ունենալու... Ա՛հ, կը փափաքիմ որ կին մը ունեցած ըլլայիր մինչեւ հիմա։

— Թոռներ ունենալո՞ւ համար։

— Կը խոստովանիմ որ թոռան կարօտը կը քաշեմ... Դեռ խորհա՞ծ ես ամուսնութեան վրայ...

— Մայրի՛կ... դեռ նոր աւարտած եմ զինուորական ծառայութեանս շրջանը։

— Ատիկա արգելք մը չէ... օ՛ն, անկեղծօրէն խօսէ... Մեր շուրջը գտնուողներէն մէկուն հաւնա՞ծ ես։

— Իրա՛ւ որ ո՛չ... Այդ մասին չեմ խորհած դեռ։

— Կամաց կամաց։

— Թերեւս շատ կանուխ է դեռ...

— Ո՛չ. որովհետեւ համոզուած եմ թէ լաւ ընտրութիւն մը ըրած ես։

Հանրի պատասխանեց.

— Առ այժմ արհեստովս միայն կը զբաղիմ։

— Տէրդ գո՞հ է միթէ։

— Ինծի այնպէս կը թուի։

Ֆրանսուազ աւելցուց հառաչագին.

— Ա՛հ, եթէ ամուսնանայիք դուն եւ Սիւզան, նուազ բեռ մը պիտի ունենայի խղճիս վրայ։

— Սակայն մինակ պիտի մնաս... Բարեբաղդաբար, ո՛չ ան եւ ո՛չ ալ ես չենք անհամբեր քեզի բաժնուելու, եւ ոչ ալ դուն՝ մենէ։

— Քեզի համար հաւանական է... բայց չես գիտեր Սիւզանի մտադրութիւնը...

— Թերեւս, ըսաւ Հանրի, գլուխը ցնցելով։

Ֆրանսուազ սկսաւ խորհիլ։ Հանրի չուզեց վրդովել զայն։

Մեկնած էր։ Կարելի չէր ցերեկուան պէս դիտել կառախումբին երկու կողմին վրայ պարզուած տեսարանները։

Ուստի Հանրի ալ սկսաւ երազել։

Աղուոր տղայ մըն էր ան, արտայայտիչ դէմքով, փայլուն եւ ուղղամտութիւն յայտնող աչքերով։ Միջահասակ էր, ու մօրը պէս նրբահասակ ու բարձրահասակ էր։ Մազերը ու պեխերը շագանակագոյն էին, պայծառ գոյնով, գգուիչ նայուածքով։

Երբ կառախումբը Նիօր հասաւ, Հանրի վար իջաւ, քարափին վրայ, սիգարէթ մը ծխելու համար։

Երբ վակոն դարձաւ, Ֆրանսուազ նորէն հառաչեց։

— Կը տեսնեմ որ տպագրի մասին տուած սրբագրութիւններուդ հակառակ, համակերպողի երեւոյթ չունիս։

Ֆրանսուազ պատասխանեց.

— Սիւզանին համար մտատանջ եմ... ժամանակն ալ ո՞րքան շատ կ'անցնի... Խորհէ՛ թէ տասնըվեց տարիէ ի վեր մեր քով կը գտնուի...

— Այո՛, ըսաւ Հանրի... Տակաւին փոքր աղջիկ մըն էր, բայց ինծի այնպէս կը թուի որ տեսարանը աչքիս առջեւն է... Բնականաբար, չէր կրնար հասկնալ անցած դարձածը... Անկէ ի վեր, յաճախ մտովի ըսած եմ թէ յարմար առթին հոս, այդ օրը, տիկին Կէլարի տունը։

— Այս ճիշդ է որ խեղճ կինը բնաւ չպիտի կրնայ գործին մէջէն ելլել։

— Տառմ մը պիտի պատահէր։

— Ի՛նչ պիտի ըլլայ փոքրիկն Իվօն...

— Սիւզանը առնել տանելով լաւ գործ մը կատարած եղար այդ օրը, մայրիկ... պիտի վարձատրուի՞ս այդ գործիդ համար։

— Արդէն իսկ վարձատրուած չե՞մ, քանի որ Սիւզան մօր պէս կը սիրէ զիս։

Նորէն լռութիւն տիրեց պահ մը։

Հանրի պատասխանեց.

— Ա՛հ, եթէ կարենայինք գտնել իր ճշմարիտ մայրը։

Ֆրանսուազ վհատ շարժում մը ըրաւ ու մրմնջեց.

— Ատիկա հաւանական չի թուիր ինծի։ Սակայն, չենք կրնար յաւիտենապէս Սիւզանէն պահել այս գաղտնիքը։

— Ես ալ այդ կարծիքը ունիմ... պէտք է որոշում մը տալ... պատեհ առիթ մը գտնել։

— Ի՛նչ անակնկալ մը պիտի ըլլայ իրեն համար, երբ իմանայ ճշմարտութիւնը... Տրամութեամբ խառն զարմացում մը պիտի ունենայ...

— Անկարելի է ատիկա... Սիւզան ա՛լ աւելի երախտապարտ պիտի ըլլայ, այնքան հոգածութեամբ զինքը մեծցուցած ըլլալնուդ համար։

— Անտարակոյս... Բայց անիկա պիտի խորհի թէ օտարուհիի մը համբոյրները որքան ալ գորովալիր ըլլան, չեն կրնար մօր մը համբոյրներուն չափ արժէք ունենալ։

— Թերեւս մեռած է մայրը...

— Ո՜վ գիտէ...

— Ասոր վրայ յաճախ խորհած եմ, մայրիկ... Եթէ երբեք Սիւզանի յայտնենք բուն իրողութիւնը, չե՞ս վախնար որ ատիկա մեծ վիշտ պատճառէ անոր, իր մօր յանցանքը իմանալով...

— Հանրի, իրաւունք չունիս... Ինչ կրնար դատել այդ կինը... քանի որ չենք գիտեր իր կեանքէն... Թերեւս արդարացուցիչ պարագաներ ունենայ։

— Ուրեմն, ի՛նչ պիտի ըսես Սիւզանի։

— Ես ալ յաճախ խորհած եմ այդ մասին... պարզապէս պիտի ըսեմ թէ երեւան հանած եմ զայն։

— Միւս կողմէ, մայրիկ, Սիւզանի համար ո՛րքան ալ խռովիչ ըլլայ իր մայրը գտնելու բաղդը, թերեւս պիտի դիւրացնենք իր հետազօտութիւնները, բան մը չծածկելով իրմէ...։

(Շարունակելի)